

KAPITALEJERLÅN

Betydningen af nye regler i Selskabsloven og Ligningsloven

ERHVERVSSTYRELSEN

skat.dk

Af Sofie Bacher Lyst
Vejleder: Jonas Grud Henriksen

Aalborg Universitet
Afgangsprojekt, HDR (Online)
December 2025

Indholdsfortegnelse

Abstract	3
1 Indledning	4
1.1 Problemformulering	5
1.2 Afgrænsning	5
1.3 Metode	6
2 Selskabsloven § 210 – 212 før ophævelsen	7
2.1 Nærtstående	8
2.2 Hvornår er der tale om et ulovligt lån	8
2.3 Selskabsretlige konsekvenser for ulovlige lån	11
2.4 Selskabslovens øvrige bestemmelser	12
2.5 Rapportering og regnskabsmæssige krav	14
2.6 Delkonklusion	16
3 Beskatning af kapitalejerlån	17
3.1 Ligningsloven § 16 E før 1. januar 2026	17
3.2 Ændring af ligningsloven § 16 E	18
3.3 Hvem rammes af beskatning	19
3.4 Delkonklusion	21
4 Udvikling i regler for kapitalejerlån i 2024, 2025 og 2026	21
4.1 Udvikling i selskabsretlige regler	21
4.2 Udvikling i skattemæssige regler	22
4.3 Udvikling i ledelsens ansvar	23
4.4 Udvikling i revisors rolle og regnskabsmæssig behandling	23
4.5 Skema over udvikling	23
5 Eksempler på kapitalejerlån	24
5.1 Fejldispositioner	26

5.2	Nærtstående	30
5.3	Dobbeltbeskatning	33
5.4	Eksempler – delkonklusion.....	39
5.5	Ulovligt / lovligt kapitalejerlån?	41
6	Konklusion	42
7	Litteraturliste	44

Abstract

Shareholder loans have been controversial topic in Danish law for many years, because of the strict rules and consequences that may follow. Shareholders who obtain a loan from their company could face consequences such as fines, interests and even double- or multi-taxation, and the auditors are obliged to disclose the matter in the annual report. The regulations had no de minimis threshold and no room for errors. No shareholder loans, no matter the context, were exempt.

This is the result of the Danish Companies Act (Selskabsloven) §§ 210-212, and the Danish Tax Assessment Act (Ligningsloven) § 16 E. According to the government's 2030 plan, it will continuously assess which tasks the state administration should handle, and The Danish Business Authority's (Erhvervsstyrelsen) control with shareholder loans will be an area that can be discontinued. Because of this the Danish Companies Act §§ 210-212 have been discontinued as of January 1st 2025, and the Danish Tax Assessment Act § 16 E will undergo a change that will take effect on January 1st, 2026. This change means that the risk of double- or multi-taxation will be minimized, as a result of the new "Tax account balance" (Skattemæssig mellemregning). The shareholder loans will no longer be directly criminal, since the new updated rules suggest that each loan should be assessed individually. Instead of prohibition, it is now the managements responsibility that all the transactions in the company follow the general rules of the Danish Companies Act, which includes acting responsible with the company funds.

Since shareholder loans are no longer prohibited according to the Danish Companies Act, this may lead to confusion in regarding to whether shareholder loans are now a legal and advantageous opportunity. This paper analyzes the consequences of the law changes, in regard to the shareholder, management and accountants' responsibility. The analysis shows that the legislation still aims to ensure that the shareholder is always taxed on funds withdrawn from the company, but the consequences of taking out shareholder loans are no longer as severe as before. Any loan will still be taxed, but penalty interest, fines, and double taxation are avoided. This means that shareholder loans are still not accepted as a financing tool, but the consequences will to a greater extent depend on the specific circumstances, where there will be more room for error.

1 Indledning

Kapitalejerlån har i længe udgjort et centralt og omdiskuteret reguleringsområde i dansk selskabs- og skatteret. Baggrunden for de strenge regler, der frem til 1. januar 2025 fandtes i selskabslovens §§ 210–212, var et grundlæggende kontrolberedskab til at beskytte selskabets kreditorer, sikre kapitalens bundethed og forhindre at kapitalejere trak midler ud af selskabet uden den skattemæssige eller selskabsretlige kontrol, der gælder for udbytte, løn og andre hævnings. Reglerne byggede på et klassisk kapitalbeskyttelses synspunkt, hvor enhver økonomisk begunstiggelse af kapitalejeren i låneform blev anset som en potentiel risiko for selskabets finansielle stabilitet. Dette førte til et generelt forbud, som både kriminaliserede dispositionen og pålagde ledelsen et betydeligt ansvar, samtidig med, at revisor havde en skærpet pligt til at identificere og rapportere ulovlige lån.

Som en del af regeringens 2023-plan, vil disse regler blive lempet, for at lette på Erhvervsstyrelsens kontrol med kapitalejerlån (PwC 2024). Ophævelsen markerer et skifte fra et formaliseret forbud til et system baseret på ledelsens ansvarlige kapitalforvaltning efter selskabslovens §§ 115–118 og forbuddet mod utilbørlige dispositioner i § 127. Dermed flyttes fokus fra et absolut og sanktioneret forbud til en konkret vurdering af, om lånet er forsvarligt ud fra selskabets økonomiske situation.

Fra 1. januar 2026 gennemføres desuden væsentlige ændringer i ligningsloven § 16 E. Disse justeringer søger at afhjælpe nogle af de udfordringer, der har præget praksis, herunder risikoen for dobbeltbeskatning ved løbende hævnings og tilbagebetalings på mellemregningskonti. Ændringerne indebærer blandt andet indførelsen af en skattemæssig mellemregningskonto, der begrænser gentagen beskatning af de samme beløb. Dermed opstår et nyt samspil mellem selskabsretten og skatteretten, hvor den selskabsretlige regulering liberaliseres, mens skatteretten moderniseres, dog uden at kontrolelementet opgives.

Denne udvikling rejser en række centrale spørgsmål om konsekvenserne for kapitalejere, ledelsen og revisor. Hvor reglerne tidligere var tæt koblede, ulovligt selskabsretligt var næsten altid skattepligtigt, skaber ændringerne en situation, hvor et kapitalejerlån kan være selskabsretligt lovligt, men skattemæssigt skattepligtigt som en hævning uden tilbagebetalingspligt.

1.1 Problemformulering

Hvilke selskabsretlige, regnskabsmæssige og skattemæssige konsekvenser har ophævelsen af selskabslovens §§ 210–212 pr. 1. januar 2025 samt ændringerne i ligningslovens § 16 E, der træder i kraft 1. januar 2026, for håndteringen af kapitalejerlån, og hvordan påvirkes kapitalejeres, ledelsens og revisors ansvar og rapporteringspligt i praksis?

- Hvordan adskiller selskabslovens bestemmelser for kapitalejerlån sig før og efter 1. januar 2025, herunder ledelsens, kapitalejers og revisors ansvar samt rapporteringspligt?
- Hvilken betydning får ændringen i ligningsloven § 16 E som træder i kraft d. 1. januar 2026 for beskatningen af kapitalejerlån, herunder kapitalejers og ledelsens ansvar?
- Hvordan kan et kapitalejerlån efter 1. januar 2025 være selskabsretligt lovligt, men skattemæssigt skattepligtigt som hævning uden tilbagebetalingspligt, og hvilke praktiske problemstillinger medfører forskellene mellem de selskabsretlige og skattemæssige regler for kapitalejeren, ledelsen og revisor?
- Giver de nye regler nye muligheder for kapitalejere, i forhold til at opnå finansiering?

1.2 Afgrænsning

Formålet med afhandlingen er at besvare den opstillede problemformulering gennem en dybdegående analyse af de selskabsretlige, regnskabsmæssige og skattemæssige konsekvenser af ophævelsen af selskabslovens §§ 210–212 og ændringerne i ligningslovens § 16 E. For at muliggøre en tilstrækkelig detaljeret behandling af de opstillede undersøgelsesspørgsmål, er det nødvendigt at foretage visse afgrænsninger i forhold til beslægtede og afledte problemstillinger.

Afhandlingen omfatter ikke en selvstændig behandling af reglerne om kapitalejerlån i relation til hvidvaskloven. Dette omfatter revisors rapporterings- og indberetningspligt til SØIK i tilfælde af konstaterede ulovlige kapitalejerlån. Spørgsmål om, hvornår revisor er forpligtet til at indgive en underretning, og hvilke strafferetlige og hvidvaskretlige problemstillinger dette rejser, analyseres således ikke nærmere, idet disse forhold ligger uden for afhandlingens fokus på de selskabsretlige, regnskabsmæssige og skattemæssige konsekvenser af ændringerne i reglerne om kapitalejerlån i selskabsloven.

Endvidere går afhandlingen ikke i dybden med situationer, hvor der kan opstå ulovlige lån i selskabsretlig forstand som følge af transaktioner med ledelse, som ikke er kapitalejer eller

nærtstående hertil. Begrundelsen herfor er, at denne situation vurderes sjældent at opstå i praksis, da der i udarbejdelsen af denne afhandling ikke er fundet eksempler herpå. Dermed vurderes det ikke relevant for afhandlingen, der derfor tager udgangspunkt i kapitalejerlån i relationen mellem selskabet og kapitalejeren eller dennes nærtstående.

Erhvervsstyrelsen har udtalt at straffelovens § 3 siger at det er den seneste lov der er udgangspunktet i en påkendelse, og straffesager der overtræder selskabsloven §§ 210-212 vil blive frafaldet. I afhandlingen analyseres en række situationer, hvor der opstår eller kan opstå ulovlige kapitalejerlån. Hver case belyses for tre forskellige år: 2024, 2025 og 2026. Det forudsættes, at den konkrete situation alene indtræder i det år, som analysen vedrører, og at der alene anvendes de selskabs- og skatteretlige regler, der gælder i det pågældende år. Af klarhedsmæssige grunde ses der dermed bort fra overgangsproblemer, herunder spørgsmålet om, hvorvidt den tidligere eller den nye lovgivning konkret måtte finde anvendelse.

Samlet set vurderes de fravalgte emner ikke at bidrage til besvarelsen af problemformuleringen og dens undersøgelsesspørgsmål i samme grad som de områder, der er udvalgt. Afgrænsningerne skal dermed sikre, at afhandlingen har fokus på de centrale selskabsretlige, regnskabsmæssige og skattemæssige problemstillinger ved kapitalejerlån.

1.3 Metode

Opgaven anvender primært en juridisk metode til at fastlægge og fortolke de selskabsretlige, regnskabsmæssige og skattemæssige regler, der er relevante for kapitalejerlån før og efter lovændringerne pr. 1. januar 2025 og 1. januar 2026. Den juridisk tilgang gør det muligt at identificere gældende ret ved at analysere lovbestemmelsernes ordlyd, forarbejder, administrative udtalelser og relevant praksis fra blandt andet Erhvervsstyrelsen, Skattestyrelsen, FSR og REVU. Disse kilder anvendes systematisk til at klarlægge, hvordan reglerne om ulovlige kapitalejerlån fungerede før ophævelsen af selskabslovens §§ 210–212, og hvordan vurderingsgrundlaget ændres efter overgang til kravene om forsvarlighed, selskabets interesse og utilbørlighed.

Da opgaven undersøger udviklingen over tre perioder (2024, 2025 og 2026), kombineres den juridisk metode med en komparativ analyse. Den komparative tilgang anvendes til at belyse forskellene mellem de tidligere objektive forbud, den midlertidige overgangsperiode i 2025 og de senere skattemæssige ændringer efter ligningslovens § 16 E i 2026. Formålet er at synliggøre, hvordan ændringer i lovgivningen påvirker den retlige stilling for både kapitalejere, ledelsen og revisor, samt hvordan selskabsretlige regler og skatteregler i flere

tilfælde udvikler sig forskelligt. Dette giver mulighed for at analysere, hvordan et kapitalejerlån kan være lovligt efter selskabsretten, men samtidig udløse skattemæssige konsekvenser, og hvilke risici dette medfører i praksis.

I forhold til regnskabsområdet anvendes en fortolkende regnskabsretlig metode, hvor bestemmelserne i årsregnskabsloven og relevante faglige udtalelser fra FSR og REVU anvendes til at klarlægge, hvordan kapitalejerlån skal klassificeres og noteoplyses før og efter lovændringerne, samt hvilke krav der stilles til dokumentation og revisors erklæring.

Den analyserende del af opgaven bygger på en vurdering af, hvordan de selskabsretlige, regnskabsmæssige og skattemæssige regler samlet set påvirker behandlingen af kapitalejerlån i praksis. Analysen gennemføres ved at subsumere konkrete situationer, under de relevante regler, og ved at identificere konsekvenserne for kapitalejere, ledelsen og revisor. Fokus er ikke på empiriske data, men på en systematisk juridisk og regnskabsmæssig vurdering af regelgrundlaget.

2 Selskabsloven § 210 – 212 før ophævelsen

Indtil 1. januar 2025 var kapitalejerlån reguleret af selskabslovens §§ 210–212, der som udgangspunkt beskriver et forbud mod, at et kapitalselskab yder lån, stiller sikkerhed eller giver økonomisk bistand til kapitalejere, medlemmer af ledelsen eller nærtstående hertil, medmindre en række strenge betingelser er opfyldt (Selskabsloven LBK nr 1168 af 01/09/2023 (tidligere) §§ 210–212). Reglernes formål var først og fremmest at beskytte selskabets kreditorer og sikre, at selskabets kapitalgrundlag ikke blev brugt til overførsler til kapitalejere mv., som kunne svække selskabets betalingsevne (Erhvervsstyrelsen, 2025b). Desuden sikrer reglen misbrug af selskabets midler, især i ejerledede virksomheder, hvor der er større risiko for sammenblanding af private og erhvervsmæssige interesser (BDO, 2018; EY, 2022).

Efter § 210, stk. 1, var det som udgangspunkt forbudt for selskabet at yde lån eller stille sikkerhed til selskabsdeltagere, ledelsesmedlemmer og disses nærtstående. Forbuddet omfattede lån i både direkte og indirekte form, herunder mellemregninger, kreditgivning gennem datterselskaber samt økonomisk bistand i form af garantier og kautioner (Selskabsloven (tidligere) § 210, stk. 1.). Kredsen af personer var bredt defineret og omfattede ud over kapitalejere og ledelsesmedlemmer også nærtstående (beskrives nærmere i senere

afsnit). Dette forbud galte uanset lånets størrelse, formål eller vilkår, og der var ingen bagatelgrænse (Erhvervsstyrelsen, 2025b).

Et kapitalejerslån var dermed ulovligt, uanset om lånet var ydet på markedsvilkår, om der forelå skriftlig aftale og om selskabets økonomiske situation var robust. Vurderingen af forsvarlighed eller selskabets interesse har derfor været ubetydelige under de tidligere regler (FSR – danske revisorer, 2024a). Selv lån der i økonomisk forstand kunne anses som fuldt forsvarlige, blev betragtet som ulovlige alene på grund af lånemodtagerens relation til selskabet. Dette har i nogle tilfælde skabt uhensigtsmæssige begrænsninger og konsekvenser, i tilfælde der ikke har medført nogen reel risiko for kreditorerne (Helsinghoff, 2025; PwC, 2024).

2.1 Nærtstående

Som tidligere nævnt, hører udlån til nærtstående parter til et selskabs kapitalejere eller ledelse også under kapitalejerslån efter SL § 210. Nærtstående parter beskrives efter SL § 210 som følgende:

”Tilsvarende gælder i forhold til kapitalejere eller ledelsen i selskabets moderselskab og i andre virksomheder end moderselskaber, der har bestemmende indflydelse over selskabet. 1. pkt. gælder også personer, der er knyttet til en person, som er omfattet af 1. eller 2. pkt. ved ægteskab, ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linje, eller som på anden måde står den pågældende særlig nær.” (Selskabsloven (tidligere) § 210, stk. 1, 3. pkt.).

Herved beskrives at reglen om kapitalejerslån ikke kun gælder for ledelsesmedlemmer og kapitalejere, men også fx deres ægtefæller, børn og forældre. Dette er dog ikke udtømmende, da reglen ligeledes gælder for personer som ”på en anden måde står den pågældende særlig nær”. Dette medfører at der i nogle tilfælde kan være behov for en konkret vurdering, ligesom man aldrig helt kan udelukke at der er tale om nærtstående. Fx kan søskende eller samlever godt blive anset for at være nærtstående (Skattestyrelsen, 2024a; EY, 2022).

Overstående medfører, at lån til nærtstående bliver sidestillet med lån til ledelsesmedlemmer og kapitalejere.

2.2 Hvornår er der tale om et ulovligt lån

SL § 210 stk. 1 beskriver at selskaber kun må direkte eller indirekte stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed (herefter omtales blot ”lån”) for kapitalejere, ledelse eller

nærtstående hertil, hvis betingelserne i § 210 stk. 2 er opfyldt. Det samme gælder for ledelse og kapitalejere i andre selskaber med bestemmende indflydelse til det pågældende selskab.

Betingelserne i SL § 210 stk. 2 er følgende:

- Lånet skal være indenfor selskabets frie reserver, og skal ydes på markedsvilkår
- Beslutningen om at yde lånet skal træffes til generalforsamling, eller af ledelsen efter bemyndigelse fra generalforsamlingen
- Der kan ikke træffes beslutning om at yde lån, før aflæggelse af selskabet første årsrapport

Dvs. at hvis overstående betingelser er opfyldt, kan der efter selskabsloven ydes et lovligt lån (Selskabsloven (tidligere) § 210, stk. 1–2).

I praksis er det sjældent at de nævnte betingelser er opfyldt, hvilket fører til at man sjældent ser lovlige kapitalejerlån (FSR – danske revisorer, 2024a; Erhvervsstyrelsen, 2025a).

I mange mindre selskaber, er kapitalejer og ledelse den eller de samme personer, hvilket gør det nemt for kapitalejeren at yde et lån til sig selv. Selv hvis kapitalejeren er bekendt med betingelserne, og træffer beslutningen til generalforsamling efter første regnskabsår, og lånet er indenfor selskabets frie reserver, vil det sjældent kunne anses for at være på markedsvilkår. For at lånet er på markedsvilkår, skal der udarbejdes et lånedokument og fastsættes en rente som følger markedsrenten. Dvs. at kapitalejeres som udgangspunkt skal kunne tage et lignende lån i banken (EY, 2022; PwC, 2024).

Dog vil der stadig være forhold der skal tages stilling til i forhold til rapportering og beskatning. Da der stadig vil ske beskatning, vil denne type lån sjældent være at foretrække. Der vil ses nærmere på reglerne for beskatning i senere afsnit.

Maskeret udbytte

Maskeret udbytte er et skatteretligt begreb, der anvendes når en kapitalejer modtager en økonomisk fordel fra selskabet, som reelt udgør en udlodning, men som ikke fremtræder som et formelt udbytte efter selskabsrettens regler (Ligningsloven §§ 16 A og 16 E; Skattestyrelsen, 2024b). Begrebet anvendes af skattemyndighederne til at sikre, at udlodninger til kapitalejere beskattes korrekt som udbytte, uanset hvordan dispositionen fremtræder regnskabsmæssigt eller selskabsretligt. Maskeret udbytte er således udtryk for en realitetsbedømmelse, hvor man ser på indholdet af en transaktion frem for dets form (EY, 2022; BDO, 2018).

Maskeret udbytte foreligger typisk, når selskabet yder en økonomisk fordel, som kapitalejeren ikke ville have kunnet opnå på tilsvarende vilkår fra en uafhængig tredjepart. Den skattemæssige vurdering er derfor kendetegnet ved en armslængdebetragtning, hvor transaktionen sammenlignes med, hvad uafhængige parter ville have aftalt. Hvis der er en væsentlig afvigelse fra markedsvilkår, og afvigelsen skyldes ejerforholdet, kan værdien af fordelene anses for maskeret udbytte (Skattestyrelsen, 2024b; EY, 2022).

Der findes flere typiske kategorier af dispositioner, som i praksis ofte anses for maskeret udbytte. En hyppig situation er, at selskabet yder et lån uden reel tilbagebetalingspligt, eller hvor lånet ydes på vilkår, der ikke er forretningsmæssige, eksempelvis lån uden rente, uden sikkerhed eller uden afdragsplan. I sådanne tilfælde vurderes lånet ikke som et reelt låneforhold, men som en udlodning til kapitalejeren. Det samme kan være tilfældet ved løbende mellemregninger, der over tid opbygges uden tilbagebetaling og dermed fungerer som permanente hævninger (Ligningsloven § 16 E; EY, 2022).

Maskeret udbytte kan også forekomme ved overdragelse af aktiver til underpris, salg til overpris, personlige udgifter betalt af selskabet, fri benyttelse af selskabets aktiver, eller ved at selskabet leverer ydelser til kapitalejeren på vilkår, der ikke svarer til markedsvilkår. Fælles for disse situationer er, at der sker en værdioverførsel fra selskabet til kapitalejeren, som må anses for begrundet i ejerforholdet og ikke i en normal forretningsmæssig disposition (BDO, 2018; EY, 2022).

For at der kan foreligge maskeret udbytte, er det afgørende, at den økonomiske fordel tilkommer kapitalejeren i kraft af dennes ejerinteresse. Hvis fordelene kan forklares som løn for arbejde, kan beskatning i stedet ske som lønindkomst. Denne sondring har især betydning i ejerledede virksomheder, hvor kapitalejeren både er arbejdende og ejer – her foretager Skattestyrelsen ofte en konkret vurdering af, om fordelene kan anses for vederlag for arbejde eller for udlodning (Ligningsloven §§ 16 A og 16 E; EY, 2022).

Maskeret udbytte beskattes efter ligningslovens § 16 A, og selskabet kan som udgangspunkt ikke fratrække udgiften skattemæssigt, da den ikke anses for afholdt i selskabets interesse. Selskabet kan endvidere blive pålagt kildeskattepligt, hvis udlodningen skulle have været belagt med kildeskat, og ledelsen kan i visse tilfælde blive mødt med ansvar, hvis der ikke er indeholdt korrekt (Ligningsloven §§ 16 A og 16 E; FSR – danske revisorer, 2024a).

Samlet set udgør maskeret udbytte et centralt skattemæssigt værktøj, der sikrer korrekt beskatning af økonomiske fordele til kapitalejere, uanset hvordan de fremtræder i regnskabet.

Begrebet anvendes særligt i sammenhæng med kapitalejerlån, transaktioner med nærtstående og værdioverførsler, hvor selskabets midler stilles til rådighed for kapitalejeren på ikke-kommercielle vilkår (EY, 2022; BDO, 2018).

2.3 Selskabsretlige konsekvenser for ulovlige lån

Overtrædelse af SL § 210 kunne medføre en række selskabsretlige konsekvenser, som vil beskrives nedenfor.

Bødestraf

Hvis et ulovligt lån blev ydet og opretholdt, indebar det efter selskabslovens § 367, stk. 1, mulighed for straf i form af bøde. Bødeansvaret kunne pålægges medlemmer af ledelsen, som havde medvirket til eller undladt at forhindre dispositionen. Bestemmelsen omfattede både selve långivningen og den efterfølgende opretholdelse af lånet, herunder manglende inddrivelse, renteberegning eller stillingtagen til tilbagebetaling (Selskabsloven (tidligere) § 367; Erhvervsstyrelsen, 2025a).

Tilbagebetaling og renteberegning

Selskabsloven § 215 beskriver et tilbagebetalingskrav, hvis et selskab har ydet økonomisk bistand i strid mod bl.a. SL § 210. Beløbet skal tilbageføres sammen med en årlig rente, svarende til den fastsatte rente fra Renteloven § 5, stk. 1 og 2, med et tillæg af 2 %. Renten jf. Renteloven § 5, stk. 1 er fastsat til Nationalbankens udlånsrente + 8 %, dvs. et ulovligt lån skulle forrentes med Nationalbankens udlånsrente + 8 % + 2 % (Selskabsloven § 215; Renteloven § 5).

Havde man fx et ulovligt lån som skulle forrentes fra d. 18. oktober 2024, ville renten være Nationalbankens udlånsrente på 3 % + 8 % + 2 % = 13 %. Dog kun frem til d. 13. december, da renten blev nedsat flere gange i 2024 (Danmarks Nationalbank, 2024a; Danmarks Nationalbank, 2024b).

Ledelsesansvar

Det er ledelsens ansvar at sørge for der ikke ydes ulovlige lån. Hvis dette ikke er overholdt, er det også ledelsen der hæfter for eventuelle tab, hvis lånet ikke kan tilbagebetales (REUV, 2025b).

Undtagelser til § 210

Som nævnt beskriver den nu ophævede SL § 210 at et selskab ikke kan yde kapitalejerlån medmindre en række betingelser er opfyldt. Dog indeholder de også ophævede SL §§ 211 og 212 nogle undtagelser, der gør kapitalejerlån lovlige. § 211 lyder således:

”Uanset at betingelserne i § 210, stk. 2, ikke er opfyldt, kan et kapitalselskab direkte eller indirekte stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for danske og visse udenlandske moderselskabers forpligtelser (...)” (Selskabsloven (tidligere) § 211).

Dette giver mulighed for selskaber at yde lån til deres moderselskaber.

§ 212 lyder således:

”Uanset at betingelserne i § 210, stk. 2, ikke er opfyldt, kan et kapitalselskab som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition direkte eller indirekte stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for personkredsen, der er nævnt i § 210” (Selskabsloven (tidligere) § 212).

Dette betyder at ledelse, kapitalejere og deres nærtstående godt kan have lån i virksomheden, hvis det er en del af virksomhedens almindelige drift. Fx kan ledelsen i en virksomhed købe et produkt med den almindelige kredittid, som øvrige kunder også har, uden at dette anses for værende et ulovligt lån.

Derudover står der i SL § 213 at SL § 210 ikke gælder for pengeinstitutter og på realkreditlån fra et realkreditinstitut.

Og i SL § 214 at SL § 210 ikke gælder for dispositioner til selskabets medarbejdere, til formål for at erhverve kapitalandele i selskabet.

2.4 Selskabslovens øvrige bestemmelser

Selvom kapitalejerlån ikke længere er ulovlige efter selskabsloven §§ 210-212, er der stadig øvrig lovgivning at være opmærksom på, hvis man overvejer at yde et kapitalejerlån. Dette afsnit vil gennemgå, hvad kapitalejer, ledelse og revisor stadig skal være opmærksom på, efter reglerne er blevet ophævet.

Selskabsloven §§ 115 – 118:

Selskabslovens §§ 115-118 fastlægger de centrale pligter for henholdsvis bestyrelse, tilsynsråd og direktion i kapitalselskaber og udgør dermed en væsentlig del af de generelle

kapitalbeskyttelsesregler. Efter ophævelsen af de tidligere specifikke regler om kapitalejerlån pr. 1. januar 2025 er disse bestemmelser blevet særligt betydningsfulde, idet ledelsens ansvar for selskabets finansielle forsvarlighed, nu reguleres gennem de almindelige regler om forsvarlig organisation, økonomistyring og kapitalberedskab.

§ 115 fastlægger bestyrelsens overordnede ledelsesansvar. Bestemmelsen pålægger bestyrelsen at sikre en forsvarlig organisation af selskabets virksomhed, herunder at bogføring, regnskabsaflæggelse og interne kontroller er etableret og fungerer betryggende. Bestyrelsen skal løbende påse, at selskabets økonomiske forhold er tilstrækkelige og forsvarlige, og at kapitalberedskabet er tilpasset selskabets nuværende og fremtidige forpligtelser. Hertil kommer en pligt til at føre tilsyn med direktionens varetagelse af den daglige ledelse og sikre, at direktionen handler i overensstemmelse med lovgivning, vedtægter og bestyrelsens retningslinjer.

§ 116 regulerer tilsynsrådets rolle i de selskaber, hvor der ikke er valgt en bestyrelse. Et tilsynsråd har ikke det strategiske ledelsesansvar, men skal udøve kontrol og føre tilsyn med direktionens ledelse, herunder sikre, at selskabets kapitalberedskab og økonomiske dispositioner er forsvarlige. Bestemmelsen spejler således dele af § 115, men afgrænser opgaverne til kontrolfunktionen.

§ 117 omhandler de tilfælde, hvor selskabet udelukkende ledes af en direktion, dvs. hvor der ikke er etableret bestyrelse eller tilsynsråd. I disse situationer tillægges direktionen både den overordnede og den daglige ledelse. Direktionen skal sikre en organisatorisk og økonomisk struktur, der understøtter en forsvarlig drift, og har ansvaret for, at bogføring, regnskabsaflæggelse og formueforvaltning sker i overensstemmelse med lovgivningen.

§ 118 præciserer direktionens løbende pligter vedrørende bogføring, økonomistyring og overvågning af selskabets finansielle situation. Direktionen skal tage de nødvendige initiativer for at sikre, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, og at økonomiske problemer identificeres og håndteres i tide. Det indebærer bl.a. krav om løbende vurdering af likviditet, betalingsevne og finansiell risiko.

Samlet set udgør §§ 115-118 den selskabsretlige ramme for ledelsens ansvar for at opretholde et forsvarligt kapitalberedskab og en betryggende økonomistyring. Disse bestemmelser er centrale for vurderingen af ledelsens råderum og ansvar i forbindelse med dispositioner som kapitalejerlån, idet enhver overførsel af midler til kapitalejere efter 1. januar 2025 skal

vurderes ud fra, om dispositionen er forsvarlig og i overensstemmelse med ledelsens pligt til at værne om selskabets økonomi og kreditorernes interesser.

Selskabsloven § 127:

Selskabslovens § 127 dækker over regler omkring utilbørlige dispositioner og aftaler med enekapitalejer. Bestemmelsen indebærer at medlemmer af ledelsen ikke må lave dispositioner der giver enkelte kapitalejere, eller andre, utilbørlige fordele, som er på bekostning af øvrige kapitalejere, eller kapitalselskabet. Derudover fortæller bestemmelsen at ledelsen ikke må efterkomme beslutninger fra generalforsamlingen eller øvrige selskabsorganer, hvis denne beslutning er i strid mod enten gældende lovgivning, eller selskabets vedtægter.

Endeligt fortæller stk. 2 at hvis der indgås aftaler mellem et selskab og enekapitalejer, vil denne kun være gyldig såfremt aftalen kan dokumenteres. Dette gælder naturligvis ikke hvis der er tale om aftaler på sædvanlige vilkår.

Ud fra overstående ses det samlet set at ledelsen ikke må lave aftaler der giver enkelte kapitalejere utilbørlige fordele, ikke må efterkomme beslutninger i strid mod lovgivning og vedtægter, samt at enekapitalejer skal udarbejde dokumentation for aftaler med sit selskab.

Altså giver bestemmelsen et ansvar til ledelsen, om at sikre at en kapitalejer ikke misbruger selskabets midler.

2.5 Rapportering og regnskabsmæssige krav

Ifølge erklæringsbekendtgørelsen § 7, stk. 2, har revisor pligt til at oplyse om overtrædelse af selskabsretlig lovgivning og forhold der for ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar, i revisions- og udvidet gennemgangs erklæring. Da et ulovligt kapitalejerlån efter § 210 overtrådte selskabsloven, samt ledelsen kunne ifalde erstatningsansvar, havde revisor pligt til at oplyse om ulovlige kapitalejerlån i sin erklæring (Erklæringsbekendtgørelsen § 7, stk. 2; REVU, 2025b). Denne rapporteringspligt var ligeledes objektiv, idet revisor skulle omtale forholdet uanset dets beløbsmæssige størrelse og uanset lånets økonomiske betydning for selskabet. Revisor kunne derfor ikke undlade at rapportere om lån der var ulovlige efter § 210, selv hvis forholdet vurderes uvæsentligt, beløbet var ubetydeligt eller lånet samtidig opfyldte selskabslovens generelle krav om forsvarlighed (FSR – danske revisorer, 2024). Dette medførte, at ulovlige kapitalejerlån indtil 2025 udgjorde et af de mest almindelige forhold, der gav anledning til supplerende oplysninger i revisionspåtegninger, og skabte

betydelig administrativ byrde for især små og ejerledede selskaber (FSR – danske revisorer, 2024; Erhvervsstyrelsen, 2025a).

Regnskabsmæssig behandling af kapitalejrlån

Den regnskabsmæssige behandling af kapitalejrlån har traditionelt været tæt knyttet til både selskabsrettens regler og revisors pligter efter erklæringsbekendtgørelsen. Årsregnskabsloven regulerer ikke kapitalejrlån særskilt, men indeholder en række bestemmelser om klassifikation, indregning og oplysningskrav, som er relevante ved behandling af udlån til kapitalejere og nærtstående parter. Disse krav har fortsat gyldighed efter ophævelsen af selskabslovens §§ 210–212 pr. 1. januar 2025, men den regnskabsmæssige praksis påvirkes af de ændrede selskabsretlige vurderingskriterier.

Efter årsregnskabsloven skal lån til kapitalejere og nærtstående som udgangspunkt indregnes som tilgodehavender i balancen. Klassifikationen afhænger af løbetid og karakter; kortfristede lån præsenteres som omsætningsaktiver, mens langfristede lån indregnes under anlægsaktiver. I modsætning til de tidligere selskabsretlige regler skælder ÅRL ikke mellem lovlige og ulovlige kapitalejrlån ved klassifikationens placering i balancen, da klassifikationen alene baseres på lånets økonomiske karakter og tilbagebetalingens forventede tidspunkt (FSR – danske revisorer, 2019).

Regnskabsmæssige krav før 1. januar 2025

Før 1. januar 2025 havde ophævelsesreglerne også en indirekte regnskabsmæssig betydning gennem kravet om oplysning om ulovlige kapitalejrlån i revisors erklæring. Et ulovligt lån i henhold til selskabslovens § 210 udløste som udgangspunkt en supplerende oplysning i revisionspåtegningen, uanset lånets størrelse og regnskabsmæssige betydning (FSR – danske revisorer, 2024; REVU, 2025a). Dette skyldtes, at vurderingen af lovligheden var objektiv, og at revisor dermed ikke skulle foretage en væsentlighedsvurdering. Denne rapporteringspligt havde ikke direkte indflydelse på regnskabet præsensation, men påvirkede det samlede billede af regnskabsaflæggelsen og selskabets forvaltning.

I de tilfælde, hvor et lån blev klassificeret som ulovligt før 2025, var selskabets ledelse desuden forpligtet til at foretage overvejelser om tilbagebetaling, renteberegning eller nedskrivning, hvis der forelå risiko for manglende tilbagebetalingsevne. Disse forhold skulle afspejles i regnskabet efter de almindelige regler om indregning og måling af finansielle aktiver og om nedskrivning på tilgodehavender (Årsregnskabsloven §§ 36–38). Dermed

havde ulovlige kapitalejerlån både en juridisk og regnskabsmæssig betydning, som ledelsen skulle håndtere.

Regnskabsmæssige krav efter 1. januar 2025

Med ophævelsen af §§ 210–212 pr. 1. januar 2025 forsvandt det objektive krav om rapportering af ulovlige lån i revisors erklæring, men de regnskabsmæssige krav i årsregnskabsloven er fortsat uændrede. Lån til kapitalejere skal fortsat klassificeres som tilgodehavender, og transaktioner med nærtstående skal fortsat noteoplyses (Årsregnskabsloven § 98 c). Den væsentligste ændring består i, at selskabets og revisors vurdering nu knytter sig til, om lånet er ydet på forsvarlige vilkår og uden at indebære utilbørlige fordele efter selskabslovens almindelige regler. Hvis revisor i sit arbejde bliver opmærksom på forhold, som kan indebære ledelsesansvar eller risiko for overtrædelse af §§ 115–118 eller § 127, kan det fortsat udløse rapportering efter erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, men nu baseret på en konkret vurdering frem for et automatisk forbud (REVU, 2025b; FSR – danske revisorer, 2024).

Samlet set indebærer det regnskabsmæssige grundlag, at kapitalejerlån fortsat skal præsenteres og oplyses efter de almindelige regler i årsregnskabsloven, både før og efter lovændringen i 2025. Ændringen påvirker således ikke regnskabet formelle indhold, men den ændrer forudsætningerne for, hvordan ledelsen og revisor vurderer og dokumenterer sådanne lån, og hvordan de regnskabsmæssige oplysninger skal forstås i lyset af de ændrede selskabsretlige rammer.

2.6 Delkonklusion

Som beskrevet i dette afsnit, har SL §§ 210-212 indeholdt en meget restriktiv tilgang til kapitalejerlån. Bestemmelsen indeholdt ingen bagatelgrænse eller ramme for fejl, så selv de mindste og evt. uvæsentlige dispositioner kunne medføre et ulovligt lån. Desuden kan en kapitalejer som udgangspunkt aldrig være sikker på ikke at ramme regler om ”nærtstående” hvis udlånet ikke er til kapitalejer selv, da denne ikke er udtømmende. Overtrædelse af § 210 kunne desuden medføre en række konsekvenser, herunder en høj strafrente og bødestraf, samt påtale i årsrapporten.

Selvom selskabsloven §§ 210 – 212 nu er ophævet, er der stadig en række krav i selskabsloven der skal opfyldes, for at kunne optage et kapitalejerlån. Efter §§ 115 – 118 har et selskabs ledelse ansvar for at der foretages ansvarlige økonomiske beslutninger på selskabets

vegne. Efter § 127 må en kapitalejer ikke opnå utilbørlige fordele på bekostning af øvrige kapitalejere, og en enekapitalejer kan kun lave en aftale med sit selskab, hvis dette dokumenteres. Dermed kan det konkluderes at selv uden §§ 210 – 212, kan en kapitalejer ikke blot låne midler fra sit selskab, uden at tage en række forholdsregler først. Man kan altså ikke ”bare” hæve penge fra sit selskab, som et kort lån uden noget forarbejde.

3 Beskatning af kapitalejerlån

Det skattemæssige grundlag for behandlingen af kapitalejerlån adskiller sig væsentligt fra de selskabsretlige regler og har i mange år været reguleret gennem ligningslovens (LL) § 16 E, der indeholder særlige regler om beskatning af lån til personer med bestemmende indflydelse over selskabet (Ligningsloven § 16 E; PwC, 2024; EY, 2022). I modsætning til selskabslovgivningen bygger skattemyndighedernes vurdering ikke på et formelt forbud mod lån, men på en grundlæggende antagelse om, at lån til kontrollerende kapitalejere ofte fungerer som udlodninger eller lønudbetalinger (Skattestyrelsen, 2024a; BDO, 2018). Reguleringen har derfor til formål at sikre, at midler, som en hovedaktionær råder over, beskattes, når der ikke foreligger reel tilbagebetalingspligt eller forretningsmæssig begrundelse (EY, 2022; PwC, 2024).

Ligningsloven § 16 E bliver ændret pr. 1. januar 2026, efter vedtagelse fra folketetinget d. 3. juni 2025 (Folketinget, 2025). Betydningen af ændringen LL § 16 E vil blive forklaret i følgende afsnit.

3.1 Ligningsloven § 16 E før 1. januar 2026

”Hvis et selskab m.v. omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, og tilsvarende selskaber m.v. hjemmehørende i udlandet direkte eller indirekte yder lån til en fysisk person, behandles lånet efter skattelovgivningens almindelige regler om hævnninger uden tilbagebetalingspligt, forudsat at der mellem långiver og låntager er en forbindelse omfattet af § 2. 1. pkt. finder ikke anvendelse på lån, der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, på sædvanlige lån fra pengeinstitutter eller på lån til selvfinansiering som nævnt i selskabsloven § 206, stk. 2. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse på sikkerhedsstillelser og på midler, der stilles til rådighed.

Stk. 2. Ved tilbagebetaling af lån m.v., der er beskattet efter stk. 1, medregnes det tilbagebetalte ikke ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst.” (Ligningsloven (LBK nr. 42 af 13. januar 2023) § 16 E).

Ligningsloven § 16 E er blevet indført for at undgå at hovedaktionærer optager lån i deres eget selskab, frem for at udbetale løn eller udlodde skattepligtigt udbytte. Da lån normalt ikke udløser beskatning, kan dette virke til at foretrække, frem for skattepligtig løn og udbytte. Ifølge LL § 16 E, skal denne type lån derfor sidestilles med løn eller udbytte, således at der sker beskatning uanset. Dermed er det ikke muligt for hovedaktionærer at hæve midler fra selskabet uden at der sker beskatning (Ligningsloven § 16 E; EY, 2022).

Reglens strenge karakter har medført store beskatninger, for kapitalejere der har optaget lån (BDO, 2018). Dette sker, da tilbagebetaling af beløbet hverken ophæver beskatningen, eller giver mulighed for at hæve beløbet igen. Og da mange kapitalejere ikke kender til reglerne omkring optagelse af lån fra deres eget selskab, ses det ofte at lånet er blevet tilbagebetalt til selskabet igen (Skattestyrelsen, 2024; EY, 2022). Det kan også ske, at beløb er blevet overført ved en fejl. I disse tilfælde risikerer kapitalejeren at blive beskattet af det samme beløb flere gange, hvis der fx hæves et beløb som tilbagebetales til selskabets konto, og derefter hæves igen. I dette tilfælde vil de ske beskatning af samme beløb to gange, så hvis beløbet er blevet tilbagebetalt, kan det ikke hæves igen uden beskatning. Dette kan i princippet opstå flere gange. Derudover vil de renter der påløber (som beskrevet i afsnit 2.3) også betragtes som et lån der skal beskattes. Dermed kan der ske beskatning af det samme beløb mange gange, hvis kapitalejeren har hævet og indsat det samme beløb flere gange, før det bliver opdaget.

Hvis der er opstået et lån som ikke er blevet tilbagebetalt, kan det ”rettes” ved at udlodde fordringen som udbytte. Dermed vil selskabets tilgodehavende blive betalt via udlodningen, og lånet bortfalder dermed. Denne type udlodning vil efter skattepraksis ikke udløse beskatning, og kapitalejeren undgår dermed dobbeltbeskatning (EY, 2022; Skattestyrelsen, 2024).

3.2 Ændring af ligningsloven § 16 E

Folketinget har d. 3. juni 2025 vedtaget en lovændring, der ophæver den nuværende § 16 E, stk. 2, og i stedet indsætter følgende:

”Stk. 2. Sker der tilbagebetaling af et lån m.v., som beskattes som følge af stk. 1, anses det tilbagebetalte beløb i skattemæssig henseende for at udgøre et rentefrit lån på anfordringsvilkår til det modtagende selskab m.v.

Stk. 3. Det selskab m.v., der er nævnt i stk. 1, skal for hver fysisk person omfattet af stk. 1, hvortil der er ydet et lån m.v., føre en skattemæssig mellemregningskonto. Den skattemæssige mellemregningskonto etableres ved første tilbagebetaling omfattet af stk. 2.

Stk. 4. Reglerne i stk. 2 og 3 og regler udstedt i medfør af stk. 5 finder anvendelse på tilbagebetalinger af lån, der er ydet den 1. januar 2026 eller senere. Er der ydet lån før den 1. januar 2026, finder stk. 2 og 3 og regler udstedt i medfør af stk. 5 først anvendelse, når disse lån er ophørt.

Stk. 5. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for førelse af den skattemæssige mellemregningskonto.” (Folketinget, 2025)

Lovændringen ændrer ikke på LL § 16 E stk. 1, som fortæller at kapitalejere med bestemmende indflydelse skal beskattes af lån optaget fra deres selskab. Dog ændres reglerne vedrørende tilbagebetaling, da de ny regler muliggør at samme beløb kan hæves igen, uden der sker ny beskatning. Dvs. at hvis der sker tilbagebetaling af det lånte beløb, vil beløbet kun blive beskattet første gang, og derefter opstår en gæld fra selskabet til låntageren (PwC, 2025).

Ved tilbagebetaling skal selskabet derfor oprette en ”skattemæssig mellemregningskonto”, for at kunne holde øje med gælden. Denne mellemregningskonto vil være et udtryk for en værdi som kapitalejer kan hæve uden yderligere beskatning.

3.3 Hvem rammes af beskatning

Ligningslovens § 16 E regulerer den skattemæssige behandling af lån fra et selskab til personer, der har bestemmende indflydelse over selskabet. Bestemmelsen indebærer, at lån til sådanne personer som udgangspunkt ikke anses som reelle lån, men som skattepligtige hævnings uden tilbagebetalingspligt. Beskatningen sker uanset lånets formelle betegnelse eller selskabsretlige lovlighed og afhænger primært af låntagerens relation til selskabet samt den faktiske realitet i låneforholdet (Ligningsloven § 16 E; Skattestyrelsen, 2024a).

Den personkreds, som omfattes af § 16 E, består af tre hovedgrupper:

1. Kapitalejere med bestemmende indflydelse:

Den centrale personkreds er kapitalejere, der direkte eller indirekte kontrollerer mere end 50 % af stemmerettighederne eller kapitalen i selskabet. Kontrol kan udøves gennem direkte ejerskab, gennem holdingselskaber eller gennem aftaler, der giver afgørende indflydelse over selskabets beslutninger. Disse personer beskattes af ethvert lån fra selskabet som udbytte eller løn, afhængigt af deres relation til selskabet.

2. Nærtstående til kontrollerende kapitalejere:

Bestemmelsen omfatter også nærtstående, hvis fordelene reelt tilfalder den kontrollerende kapitalejer. Nærtstående omfatter typisk ægtefælle, samlever, børn, forældre og selskaber, der kontrolleres af den pågældende kapitalejer. Skattestyrelsens praksis tilsiger, at hvis lånet ydes til en nærtstående, og midlerne i realiteten anses for at komme den kontrollerende ejer til gode, sker beskattningen hos kapitalejeren selv. Dermed forhindrer bestemmelsen, at beskatning omgås ved at lade udlånet ske til familiemedlemmer eller associerede selskaber (Skattestyrelsen, 2024a; BDO, 2018).

3. Personer med faktisk kontrol eller bestemmende indflydelse uden formelt ejerskab:

I visse tilfælde kan § 16 E også finde anvendelse, selvom personen ikke formelt ejer mere end 50 % af kapitalen. Hvis personen reelt udøver faktisk kontrol, f.eks. som dominerende ledelsesmedlem eller gennem aftaleretlige rettigheder, kan vedkommende anses for omfattet af bestemmelsen (PwC, 2025; Skattestyrelsen, 2024a).

Beskatningens karakter

Hvis en person inden for den omfattede personkreds modtager et lån, der ikke vurderes at have reel tilbagebetalingspligt, beskattes beløbet som (Skattestyrelsen, 2024a):

- Maskeret udbytte, når personen alene er ejer
- Løn, når personen samtidig udfører arbejde i selskabet

Ved lønbeskatning udløser transaktionen pligt for selskabet til at indeholde A-skat og AM-bidrag, og ledelsen kan hæfte, hvis indeholdelse ikke sker korrekt (Skattestyrelsen, 2024a).

Sammenfatning

Ligningslovens § 16 E rammer primært kapitalejere med bestemmende indflydelse, deres nærtstående samt personer, der reelt udøver kontrol over selskabet. Bestemmelsen sikrer, at økonomiske midler, som en kontrollerende person råder over, beskattes som udlodning eller løn, når der ikke foreligger et reelt og dokumenteret låneforhold.

3.4 Delkonklusion

Beskatningen af kapitalejerlån efter ligningslovens § 16 E udgør et centralt kontrolredskab for at forhindre, at kapitalejere med bestemmende indflydelse kan disponere over selskabets midler uden samtidig beskatning. Den gældende bestemmelse frem til 1. januar 2026 medfører, at enhver hævnning, der ikke ledsages af reel tilbagebetalingspligt eller sædvanlige forretningsmæssige vilkår, beskattes som maskeret udbytte eller løn. Reglen rammer derfor bredt og ofte hårdt, idet tilbagebetaling ikke ophæver beskatningen, og det samme beløb kan blive beskattet flere gange, hvis kapitalejeren foretager gentagne hævnninger og tilbagebetalinger.

Ved lovændringen, der træder i kraft 1. januar 2026, fastholdes grundprincippet om beskatning ved hævnning, men det skattemæssige system ændres væsentligt gennem etableringen af en skattemæssig mellemregningskonto. Dermed kan tilbagebetalte beløb fremadrettet hæves igen uden ny beskatning, hvilket mindsker risikoen for utilsigtet flerfoldig beskatning og i højere grad sikrer sammenhæng mellem den økonomiske realitet og den skattemæssige behandling.

4 Udvikling i regler for kapitalejerlån i 2024, 2025 og 2026

Formålet med dette afsnit er at analysere udviklingen i de selskabsretlige, skattemæssige, ledelsesmæssige og regnskabsmæssige rammer for kapitalejerlån i perioden 2024–2026.

Ændringerne omfatter både ophævelsen af selskabslovens §§ 210–212 pr. 1. januar 2025 og de vedtagne justeringer af ligningslovens § 16 E fra 1. januar 2026. Disse ændringer markerer et skifte fra et tidligere forbudsområde til et mere vurderingsbaseret system, hvor vurderingen i højere grad baseres på forsvarlighed, kapitalberedskab og risiko for utilbørlig fordel.

Samtidig ændres de skattemæssige konsekvenser af kapitalejerlån, herunder betydningen af hævnings- og tilbagebetalingsmønstre.

Afsnittet analyserer først hvert regelsæt isoleret og herefter deres indbyrdes sammenhæng. Afslutningsvis præsenteres et samlet og opdateret sammenligningsskema, der giver et overskueligt overblik over reglerne i 2024, 2025 og 2026.

4.1 Udvikling i selskabsretlige regler

Frem til 31. december 2024 er udgangspunktet, at kapitalejerlån er ulovlige, jf. selskabslovens §§ 210–212. Lån kan kun ydes, hvis strenge betingelser er opfyldt: der skal foreligge frie

reserver, lånet skal ydes på sædvanlige vilkår, og generalforsamlingen skal godkende det. Overtrædelser udløser krav om omgående tilbagebetaling, strafrente og i grove tilfælde bødeansvar for ledelsen. Reguleringen er dermed både formel og kontrolbaseret, og området er et traditionelt fokuspunkt for revisor (FSR, 2024a).

Fra 1. januar 2025 ophæves §§ 210–212 (Folketinget, 2025; Erhvervsstyrelsen, 2025b). Hermed er kapitalejerlån ikke længere ulovlige som udgangspunkt, og selskaber kan i princippet yde lån uden forudgående generalforsamlingsgodkendelse eller krav om frie reserver. Ophævelsen medfører dog ikke en “frihed” til at yde lån, da de generelle kapitalbeskyttelsesregler fortsat gælder. I både 2025 og 2026 skal ledelsen sikre, at enhver økonomisk disposition, herunder lån til kapitalejere, er forretningsmæssigt forsvarlig, ikke bringer kapitalberedskabet i fare og ikke tilgodeser enkelte kapitalejere utilbørligt (Selskabsloven §§ 115–118; § 127; REVU, 2025b). Disse vurderinger foretages efter §§ 115–118, § 127. Herved erstattes et regelbaseret lovlighedskriterium af et mere skønsmæssigt forsvarlighedskriterium, som både ledelsen og revisor må forholde sig til (REVU, 2025a).

4.2 Udvikling i skattemæssige regler

I 2024 og 2025 gælder den traditionelle forståelse af ligningslovens § 16 E: lån til fysiske kapitalejere beskattes som udbytte eller løn på udbetalingstidspunktet, hvis låntager har væsentlig indflydelse (typisk hovedaktionær). Tilbagebetaling ophæver ikke den skattemæssige virkning. Skattereglerne fastholder dermed at midler, der udlånes til ejeren, skattemæssigt behandles som udlodning. Det hjælper ikke at tilbagebetale lånet, hele beløbet samt tilskrevne renter vil stadig blive beskattet. Hvis lånet tilbagebetales og samme beløb hæves igen, skal beløbet beskattes to gange.

Fra 1. januar 2026 indføres en ny model, der erstatter beskatning ved hver hævning med beskatning af årets højeste saldo på en skattemæssig mellemregningskonto (Folketinget, 2025). Formålet er at undgå overbeskatning i situationer, hvor lånet løbende tilbagebetales. Systemet betyder, at kapitalejeren i princippet kan tilbagebetale og hæve igen uden ny skat, så længe saldoen ikke overstiger tidligere maksimum (PwC, 2025). Den skattemæssige regulering går dermed fra et transaktionsbaseret til et saldo-baseret system, hvilket også har betydning for revisors arbejde og regnskabspraksis (FSR, 2024a).

4.3 Udvikling i ledelsens ansvar

I 2024 består ledelsens ansvar primært i at sikre, at lån overholder §§ 210–212. Manglende opfyldelse af de detaljerede krav kan udløse både civilretligt og eventuelt strafferetligt ansvar, hvis ledelsen har handlet uagtsomt eller forsætligt.

Efter 1. januar 2025 ændres ledelsens ansvar fra et kontrolansvar til et vurderingsansvar. Da lån nu er selskabsretligt lovlige, ligger hovedvægten på vurderingen af:

- Om lånet er forretningsmæssigt begrundet
- Om det påvirker selskabets kapitalberedskab negativt
- Om det indebærer utilbørlig fordel for en kapitalejer
- Om risikoen er i strid med selskabets økonomiske situation

I 2026 tilføjes et praktisk element: ledelsen skal løbende følge og kontrollere mellemregningsforløbet for at undgå overtræk, der kan udløse utilsigtet skattemæssig konsekvens eller risiko for kreditorernes stilling. Ledelsesansvaret bliver således mere dynamisk og afhænger af konkrete forhold, ikke af standardiserede lovkrav.

4.4 Udvikling i revisors rolle og regnskabsmæssig behandling

Revisor skal både kontrollere den regnskabsmæssige behandling af kapitalejerlån, og vurdere om ledelsens dispositioner er lovlige og forsvarlige efter årsregnskabsloven, selskabsloven og skattereglerne. Indtil udgangen af 2024 indebærer dette kontrol af om §§ 210–212 er overholdt. Ulovlige lån kræver supplerende oplysning og korrekt notepresentation.

Fra 2025 ophæves §§ 210–212, og revisors rolle bliver risikobaseret. Fokus er på kapitalbeskyttelse, forsvarlighed og risiko for misbrug. Regnskabskravene er uændrede, og revisor skal fortsat kontrollere særskilt visning og noteoplysninger.

Fra 2026 medfører § 16 E en skærpet dokumentationspligt gennem mellemregningskontoen, som revisor skal afstemme og vurdere skattemæssigt. Fejl kan påvirke det retvisende billede og kræve fremhævelse i påtegningen.

Den regnskabsmæssige behandling er som udgangspunkt uændret.

4.5 Skema over udvikling

For at skabe et klart overblik over udviklingen i reglerne og deres praktiske konsekvenser sammenfattes de væsentligste forskelle mellem 2024, 2025 og 2026 i nedenstående skema.

Skemaet viser de selskabsretlige, skattemæssige, ledelsesmæssige og revisionsmæssige ændringer samt den regnskabsmæssige behandling og giver et samlet billede af, hvordan reguleringen gradvist bevæger sig fra et konkret forbudssystem til en mere vurderingsbaseret model. Oversigten fungerer som et resultat af analysen og danner grundlag for de efterfølgende vurderinger i opgaven.

	2024	2025	2026
Selskabsloven	§§ 210 - 212 er gældende	Selskabsloven §§ 115 - 118 + § 127	Selskabsloven §§ 115 - 118 + § 127
	Kapitalejerlån er som udgangspunkt <u>ulovligt</u>	Kapitalejerlån er som udgangspunkt <u>lovligt</u>	Kapitalejerlån er som udgangspunkt <u>lovligt</u>
	Ulovligt lån giver strafrente, og skal tilbagebetales straks	Skal vurderes ud fra forsvarlighed, kapitalberedskab og utilbørighed	Skal vurderes ud fra forsvarlighed, kapitalberedskab og utilbørighed
	Bødestraf		
Skattemæssige regler	Ligningsloven § 16 E: Lån til hovedaktionær beskattes ved hver hævning	Ligningsloven § 16 E: Lån til hovedaktionær beskattes ved hver hævning	Lån beskattes kun "første gang", og der bliver oprettet en skatte-mellemregningskonto
	Tilbagebetaling ændrer ikke beskatning	Tilbagebetaling ændrer ikke beskatning	Tilbagebetaling giver mulighed for ny hævning uden skat
Ledelsesansvar	Sikre overholdelse af §§ 210 - 212	Skal sikre forsvarlig drift og vurdere risiko	Skal sikre forsvarlig drift og vurdere risiko
	Erstatningsansvar	Undgå utilbørige fordele	Undgå utilbørige fordele
			Overvågning af mellemregningskonto
Revisors ansvar	Rapportering om ulovlige lån i påtegning	Vurderer forsvarlighed og nærtstående transaktioner	Vurderer forsvarlighed og nærtstående transaktioner
	Kontrol om betingelser er opfyldt (frie reserver, GF-beslutning, armlængde-princip)	Rapporterer ved væsentlig risiko eller misbrug af selskabets midler	Rapporterer ved væsentlig risiko eller misbrug af selskabets midler
			Kontrollerer mellemregningskonto og korrekt skattemæssig behandling

5 Eksempler på kapitalejerlån

Formålet med dette afsnit er at undersøge den praktiske betydning af lovændringerne vedrørende kapitalejerlån i perioden 2024–2026. Analysen er struktureret omkring tre afgrænsede år, som hver repræsenterer en særskilt retstilstand: 2024 som året før ophævelsen af selskabslovens §§ 210–212, 2025 som overgangsåret med ændret selskabsret men uændret skatteregler, og 2026 hvor de nye skatteregler i ligningslovens § 16 E træder i kraft. Ved at

analysere de samme juridiske og økonomiske problemstillinger på tværs af disse tre år, er det muligt at identificere den faktiske udvikling i selskabsretlige, regnskabsmæssige og skattemæssige krav samt de risici og vurderingsmæssige forskydninger, ændringerne medfører.

Der vil undersøges indholdet og rækkevidden af ligningslovens § 16 E gennem en gennemgang af fire udvalgte afgørelser. Bestemmelsen udgør et centralt element i den skattemæssige regulering af kapitalejerlån og er kendetegnet ved en betydelig praktisk rækkevidde, idet den sanktionerer ulovlige økonomiske dispositioner mellem selskab og kapitalejer ved at gennemføre en straksbeskatning af lånebeløbet. Bestemmelsen har samtidig vist sig at rejse en række fortolkningsspørgsmål, navnlig vedrørende afgrænsningen af de situationer, der kvalificeres som kapitalejerlån i skattemæssig henseende, og vedrørende forholdet mellem beskatning, selskabsretlige regler og eventuelle efterfølgende tilbagebetalinger.

De fire afgørelser, der analyseres i det følgende, illustrerer forskellige typer tilfælde, hvor skattemæssige konsekvenser udløses af henholdsvis fejldispositioner, risiko for dobbeltbeskatning og transaktioner med nærtstående personer (SKM2018.356.SR; SKM2022.151.SR; SKM2024.15.SR; SKM2021.422.VLR). Første del af analysen belyser de situationer, hvor et kapitalejerlån opstår som følge af fejl eller manglende iagttagelse af selskabsretlige procedurer. Her er det relevant at klargøre hvilke kriterier praksis lægger vægt på ved kvalifikationen af en disposition som et kapitalejerlån, samt om SKATs og domstolenes vurdering baseres på en formalistisk eller realistisk tilgang.

Dernæst behandles afgørelser, hvor transaktioner med nærtstående personer udløser beskatning efter LL § 16 E. Disse tilfælde illustrerer, hvordan den brede udstrækning af bestemmelsen kan medføre beskatning, selv om låntager ikke er kapitalejer i selskabsretlig forstand. Her er det væsentligt at vurdere hvilke tilknytninger der lægges vægt på i praksis, herunder graden af økonomisk eller familiemæssig interessefællesskab.

Endeligt analyseres en afgørelse der har risiko for dobbeltbeskatning. I dette tilfælde er det centralt at undersøge, hvordan praksis afbalancerer hensynet til at forhindre utilbørlig udnyttelse af selskabets likviditet overfor hensynet til at undgå en uberettiget skattemæssig konsekvens for kapitalejeren.

Samlet set tilstræber analysen at identificere de principper, der kan udledes af praksis, og at vurdere, om afgørelserne udviser konsistens i fortolkningen af LL § 16 E.

5.1 Fejlpositioner

I det følgende afsnit analyseres retsstillingen for ”fejlpositioner” i relation til ligningslovens § 16 E. Fokus er på de tilfælde, hvor der gennemføres en økonomisk overførsel til en kapitalejer (eller dennes nærtstående), men hvor der efterfølgende konstateres at der var tale om en teknisk eller ekspeditions-mæssig fejl, som ifølge kapitalejeren ikke bør udløse beskatning som kapitalejerlån. Afsnittet belyser dermed grænsen mellem egentlige kapitalejerlån omfattet af § 16 E, og dispositioner, der kan kvalificeres som skattemæssige fejlekspeditioner, og dermed annulleres skattemæssigt.

Der tages udgangspunkt i to udvalgte afgørelser fra Skatterådet, herunder SKM2018.356.SR og SKM2022.151.SR. På baggrund af disse afgørelser, opstilles der centrale kriterier for, hvornår en overførsel kan anerkendes som en fejlposition. Formålet er at klarlægge, i hvilket omfang der er plads til skattemæssig korrektion af fejl uden anvendelse af reglerne om aktionærlån.

Afgørelse 1, SKM2018.356.SR

Sagen angik en overførsel fra et selskab til en eneanpartshavers private konto, som efterfølgende blev søgt korrigeret under henvisning til, at der var tale om en fejl. Skatterådet lagde vægt på de konkrete omstændigheder og navnlig, at der gik knap fire måneder, før der blev anmodet om berigtigelse. Under hensyn hertil fandt Skatterådet, at der ikke kunne ses bort fra overførslen skattemæssigt, og at der derfor ikke forelå en ren fejlekspedition. Overførslen blev dermed anset som et aktionærlån omfattet af LL § 16 E (SKM2018.356.SR).

Retligt udgangspunkt

LL § 16 E indebærer, at lån fra et selskab til en kapitalejer med bestemmende indflydelse skal beskattes som hævnings uden tilbagebetalingspligt (Ligningsloven § 16 E). Bestemmelsen er lavet for at hindre at økonomiske værdier føres ud af selskabet til kapitalejeren i låneform uden den beskatning, der ville have fulgt af fx udbytte eller løn (Skattestyrelsen, 2024).

Lovforarbejderne indeholder en kort omtale af ekspeditionsfejl, hvor der åbnes for, at rene tekniske fejl, der straks berigtiges, ikke skal omfattes af § 16 E. Tanken er, at der i sådanne situationer ikke opstår et reelt låneforhold eller en reel rådighed, som der behøves at reagere på.

Skatterådet lagde i vurderingen vægt på flere forhold:

- Overførslen skete direkte til eneanpartshaverens private konto.
- Der var ingen klar, samtidig dokumentation for, at overførslen var en ren teknisk fejl, fx i form af underliggende bilag, der entydigt viste en anden tilsigtet modtager eller disposition.
- Der gik knap fire måneder, før der blev reageret med henblik på berigtigelse, herunder henvendelse til skattemyndighederne.

På denne baggrund fandt Skatterådet, at der ikke var tale om en ren fejlekspedition, men om et lån omfattet af LL § 16 E. Tidsforløbet og den utilstrækkelige dokumentation medførte, at beløbet måtte anses for at have stået reelt til rådighed for eneanpartshaveren som et aktionærlån i hele perioden (SKM2018.356.SR).

Afgørelsen illustrerer en relativt streng praksis for anerkendelse af fejlpositioner:

- Tiden tillægges væsentlig betydning. Fire måneders rådighed udelukker, at der kan være tale om en "straks" berigtiget fejl.
- Bevisbyrden for, at der er tale om en fejlekspedition, påhviler selskabet og kapitalejeren, og er vanskelig at løfte når beløbet har stået til rådighed i længere tid.
- Realitetsbetragtningen (faktisk rådighed) vægter tungere end efterfølgende forklaringer om, at dispositionen ikke var tilsigtet.

Afgørelse 2, SKM2022.151.SR

Sagen vedrører et selskabs salg af anparter, hvor salgssummen ved en fejl blev indbetalt af køber på eneanpartshaverens private konto, i stedet for på selskabets konto. Fejlen blev opdaget samme dag, og anpartshaveren iværksatte tilbageførsel straks, således at beløbet stod på selskabets konto dagen efter. Fejloverførslen blev begrundet med at der i hovedanpartshaverens netbank var en konto af samme navn som selskabet, som oprindeligt var en lånekonto til at finansiere stiftelsen af selskabet, og de to konti blev derfor forvekslet. Skattestyrelsen og Skatterådet anså under omstændighederne, overførslen for en ren fejlekspedition, som skattemæssigt måtte anses for annulleret. Der skulle derfor ikke ske beskatning efter LL § 16 E (SKM2022.151.SR).

Retligt udgangspunkt

Også i denne sag skulle der tages stilling til om LL § 16 E fandt anvendelse. Formelt set var der i perioden mellem indbetalingen på den private konto og videreoverførslen til selskabets konto, mulighed for at betragte situationen som et lån fra selskabet til hovedanpartshaveren.

Spørgsmålet er, om der i lyset af den hurtige reaktion og begrundede forveksling af konti, var grundlag for at anse den fejlagtige overførsel som en ren fejlekspedition, der skattemæssigt måtte kunne annulleres, således at der ikke opstod et skattemæssigt aktionærlån.

Skattestyrelsen og Skatterådet lagde navnlig vægt på at:

- Fejlen blev opdaget samme dag
- Der skete straks videreoverførsel af det fulde beløb til selskabets konto
- Beløbet allerede dagen efter stod på selskabets konto
- Der forelå en konkret og plausibel forklaring på fejlen (kontoforveksling i netbank), som stemte overens med de objektive omstændigheder.

På denne baggrund blev overførslen kvalificeret som en ren ekspeditionsfejl, der under hensyn til den øjeblikkelige korrektion, måtte anses for skattemæssigt annulleret. Der blev således ikke statueret et lån omfattet af LL § 16 E (SKM2022.151.SR).

Afgørelsen illustrerer, at der fortsat er et vist spillerum for at anerkende fejlpositioner:

- Meget kortvarig rådighed og hurtig, fuldstændig korrektion er afgørende
- En sammenhængende og dokumenteret forklaring på fejlen kan føre til, at der ikke anses at have foreligget et reelt låneforhold
- LL § 16 E anvendes ikke altid i tilfælde, hvor der realiteten kun foreligger en teknisk fejl uden økonomiske fordele for kapitalejeren

Sammenholdelse af de to afgørelser

En sammenholdelse af SKM2018.356.SR og SKM2022.151.SR viser, at tidsmomentet er et helt centralt kriterium. I SKM2018.356.SR var der tale om knap fire måneders uafbrudt rådighed over beløbet, uden at der blev reageret. I SKM2022.151.SR var der derimod tale om en fejl, der blev opdaget samme dag, og hvor beløbet blev videreoverført til selskabet næste dag.

Der kan ikke udledes en egentlig fast “frist” af praksis, men afgørelserne peger på en klar skillelinje mellem:

- Længerevarende rådighed (måneder), som taler stærkt imod fejlekspedition

- Helt kortvarige, straks-korrigerede fejl (timer/dag), som kan anerkendes som fejlpositioner

Dokumentation og bevisbyrde

Bevisbyrden for, at der foreligger en fejlekspedition, påhviler selskabet og kapitalejeren. I SKM2018.356.SR var der begrænset objektiv dokumentation for fejlen, og forklaringen fremstod i høj grad som efterfølgende begrundelse for at undgå beskatning. I SKM2022.151.SR forelå der derimod en konkret, plausibel forklaring (kontoforveksling) understøttet af den faktiske transaktionskæde og det meget korte tidsforløb.

Praksis viser dermed, at subjektive forklaringer uden samtidig dokumentation generelt ikke vægter højt, særligt ved længerevarende rådighed. Objektivt underbyggede fejl (fx misangivelse af kontonummer i forbindelse med en konkret transaktion) har større chance for at blive anerkendt som fejlekspeditioner.

Et tredje afgørende element er vurdering om kapitalejerens faktiske rådighed over midlerne. I SKM2018.356.SR var der i praksis fuld rådighed over flere måneder, hvilket taler for at der reelt forelå et lån, uanset en efterfølgende påstand om fejl.

I SKM2022.151.SR var rådigheden derimod rent formel og kortvarig. Kapitalejeren nåede ikke at disponere over beløbet til privat brug, da beløbet blev overført til selskabets konto så hurtigt som banken tillod, og den økonomiske realitet var dermed hele tiden, at pengene tilkom selskabet.

Selskabsretligt

I SL § 210 eller forarbejderne til, er der ikke nævnt noget omkring fejlpositioner. Da der i begge de to sager er tale om egentlige overførsler til eneanpartshaveren, må det derfor antages at de begge to overtræder SL § 210. Selvom der i den ene sag ikke var tale om et ulovligt lån ifølge LL § 16 E, betyder dette ikke nødvendigvis at der ville blive truffet samme afgørelse efter selskabsloven, og der findes umiddelbart ikke noget praksis der viser, at en ”fejlposition” ikke overtræder SL § 210. Regnskabsmæssigt betyder dette, at der vil komme en anmærkning i regnskabet, da revisor skal oplyse om overtrædelse af selskabsloven i sin erklæring. Såfremt lånet eksisterer på balancedagen, klassificeres som et tilgodehavende i balancen ”Tilgodehavender hos virksomhedsdeltagere og ledelse”, og skal vises på særskilt linje, og med oplysning om eventuel renteberegning.

Hvis vi derimod kigger på de to sager efter 1. januar 2025, og dermed ikke skal tage stilling til SL § 210, kan sagerne få et andet udfald. I stedet for skal der laves en vurdering ud fra ledelsens ansvarlighed efter § 117-118. Som tidligere beskrevet, skal ledelsen sikre at selskabets kapital til enhver tid er forsvarlig, at der føres betryggende tilsyn med selskabets økonomiske forhold, og at der straks handles, hvis selskabets kapitalgrundlag ikke er tilstrækkeligt.

I den første sag, er der gået 4 måneder før der blev reageret på filoverførslen, hvilket vurderes ikke at være forsvarligt og betryggende tilsyn med selskabets økonomi, og der vurderes derfor at lånet i denne sag stadig vil være i strid mod selskabsloven efter de nye regler. Dog vil der være en lempeligere straf, da ledelsen ikke risikerer bøde, og der heller ikke skal tilskrives renter efter SL § 215. Her skal revisor vurdere hvorvidt der er sket en overtrædelse af selskabsloven, der skal rapporteres i erklæringen.

I den anden sag blev der reageret straks, og overførselen blev tilbageført hurtigst muligt, og det vurderes derfor at der er handlet forsvarligt, og at der bliver ført betryggende tilsyn med selskabet økonomi. Dermed er SL §§ 117-118 ikke overtrådt og igen skal revisor vurdere hvorvidt det er nødvendigt at nævne i årsrapporten.

Ud fra overstående kan det konkluderes at ophævelsen af SL §§ 210-212 gør loven lempeligere i forbindelse med visse fejldispositioner, uanset om selskabslovens øvrige bestemmelser bliver overtrådt. Desuden kan man i nogle tilfælde undgå, at der skal rapporteres om lånet i revisors erklæring.

5.2 Nærtstående

I dette afsnit vil der tages udgangspunkt i nærtstående, og hvordan beskatning kan foregå i situationer hvor lånet ikke sker direkte til anpartshaver, men til en relation hertil. Nærtstående er beskrevet i Ligningsloven § 2 som:

” (...) den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med oprindeligt slægtskabsforhold.” (Ligningsloven § 2).

Afgørelse, lån til søster, SKM2024.15.SR

Sagen er fra december 2023, og det er dermed både før ophævelsen af SL § 210-212 og før ændringen af LL § 16 E. Det angår et holdingselskab der er 100 % ejet af en eneanpartshaver. Selskabet fungerer som holding- og udlejningsselskab, og har i forvejen ydet anfordringslån

på markedsvilkår til sine datterselskabet, som led i den løbende drift. Anpartshaveres påtænker om selskabet skal yde et lån på kr. 1.700.000, denne gang til anpartshaverens søster, til at finansiere hendes køb af ejendom i udlandet. Lånet skal ydes på realkreditlignende vilkår, med tinglyst sikkerhed, fast rente og afvikling over 30 år. Formålet med at låne til søsteren er at opnå en bedre forrentning af selskabets frie midler, samt placere midlerne uden for koncernen med høj grad af sikkerhed.

Anpartshaveren har derfor spurgt hvorvidt selskabet kan yde dette lån, uden der udløses beskatning af anpartshaveren efter ligningsloven § 16 E. Anpartshaveren mener desuden at lånet er lovligt efter selskabsloven § 210, samt at søskendeforhold ikke hører under kredsen af nærtstående efter ligningsloven § 2.

Skattestyrelsen og skatterådet fastslår at bestemmelserne i § 16 E også gælder for indirekte lån til hovedaktionæren, og at et lån til søskende godt kan anses for værende dette, når lånet alene ydes på grund af hovedaktionærens personlige relation til låntager. Desuden gøres klart at kredsen af nærtstående ikke er begrænset til de nævnte forhold i ligningsloven § 2. Dermed kan lån til øvrige nærtstående, herunder søster, godt anses for værende indirekte lån til hovedaktionæren.

Lånet anses ikke for at være ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, da det ikke relaterer sig til selskabets normale drift. Desuden henvises der til praksis, der fastslår at egentlige lån kun undtages fra ligningsloven § 16 E hvis der er tale om sædvanlige lån fra pengeinstitutter eller lån til selvfinansiering.

Desuden har den selskabsretlige lovlighed ikke en afgørende rolle for den skattemæssige vurdering (SKM2024.15.SR).

Opsummering af skatterådets bedømmelse:

Lånet er ydet alene på baggrund af eneanpartshaveren personlige relation til søsteren, og er ikke en del af selskabets normale drift. Dermed vil lånet anses for værende indirekte ydet til anpartshaveren, og vil betragtes som en hævning uden tilbagebetalingspligt, og beskattes herefter (SKM2024.15.SR).

Retligt grundlag

LL § 16 E, stk. 1, medfører, at lån fra et selskab til en fysisk person behandles som hævninger uden tilbagebetalingspligt, hvis der er en forbindelse omfattet af LL § 2 mellem långiver og låntager.

Eneanpartshaveren har bestemmende indflydelse over selskabet og er dermed klart omfattet af LL § 2. Søsteren har ingen direkte relation til selskabet efter LL § 2.

Efter forarbejderne omfatter LL § 16 E imidlertid også indirekte lån, herunder hvor lånet ydes til nærtstående personer. Beskrivelsen heraf er ikke udtømmende, og i dette tilfælde anses søsteren for værende nærtstående (SKM2024.15.SR). Der henvises desuden til en afgørelse i højesteret SKM2023.273.HR, hvor en tilsvarende forespørgsel (kapitalejers bror) er blevet afvist.

Desuden bemærkes det at såfremt lånet ydes, og det vil anses for værende et lån uden tilbagebetalingspligt, vil det ud over at være skattepligtigt for anpartshaveren, desuden være et udtryk for en gave til søsteren, som dermed også vil blive beskattet. Der kan altså opstå en dobbeltbeskatning (SKM2024.15.SR).

Selskabsretligt

Hvis der tages en selskabsretlig vinkel, så fremgår det af afgørelsen at spørger selv mener at SL § 210 er overholdt, hvilket der ikke tages stilling til, da dette ikke har betydning for dommen (SKM2024.15.SR). Som tidligere nævnt skal følgende være opfyldt, hvis lånet skal være lovligt ifølge SL § 210:

1. Lånet skal være indenfor selskabets frie reserver, og skal ydes på markedsvilkår
2. Beslutningen om at yde lånet skal træffes til generalforsamling, eller af ledelsen efter bemyndigelse fra generalforsamlingen
3. Der kan ikke træffes beslutning om at yde lån, før aflæggelse af selskabet første årsrapport

Punkt 1 må antages at være opfyldt, da spørger i sagen nævner at selskabets frie midler ønskes at blive forrentet. Punkt 2 kan opfyldes hvis spørger vælger at gennemføre lånet. Punkt 3 antages at være opfyldt. Dermed vurderes at lånet godt kan betragtes for værende lovligt efter selskabsloven § 210, selvom der stadig vil ske beskatning efter LL § 16 E.

Såfremt de 3 betingelser ikke er opfyldt, skal der desuden vurderes hvorvidt der er tale om en nærtstående til kapitalejeren. I SL § 210 står følgende vedr. nærtstående ” (...) *eller som på anden måde står den pågældende særlig nær.* ” (Selskabsloven (tidligere) § 210). Dvs. at der ikke er tale om en udtømmende liste, og det kan dermed ikke afvises hvorvidt en person kan være nærtstående. Dette vil være op til vurdering, men det kunne antages, at søsteren vil blive betragtet som nærtstående efter selskabsloven, lige som det er gældende skatteretligt. I så fald,

hvis betingelserne ikke er opfyldt, og søsteren betragtes som nærtstående, vil lånet være i strid mod SL § 210, og der vil være et ulovligt aktionærlån efter selskabsloven.

Nye regler

Uanset om vi ser på sagen efter ophævelsen af SL § 210-212, eller vi antager at bestemmelserne er opfyldt, vil det være passende at gennemgå selskabslovens øvrige bestemmelser der vedrører kapitalejerlån. Som tidligere beskrevet, fortæller SL §§ 115-118 samt § 127, at ledelsen skal sikre at disponere ansvarligt, samt at fordringer til enekapitalejer (hvilket er tilfældet i denne sag), kan dokumenteres.

Da lånet ydes på realkredit lignende vilkår, med fast rente og afdragsordning, der desuden må antages at gives bedre forrentning end hvis pengene står på selskabets konto (da dette er hovedaktionærens begrundelse til at udstede lånet), kan der argumenteres for at SL §§ 117 og 118 er opfyldt. Derudover bør der heller ikke komme på problemet med SL § 127, da der kun er en anpartshaver, og dermed ikke kan handles utilbørligt i forhold til øvrige kapitalejere, samt hvis lånet anses for at være til hovedaktionæren efter en vurdering om nærtstående, vil aftalen blive lavet skriftligt, og kan dermed dokumenteres.

Dvs. at hvis sagen fandt sted i 2025 hvor §§ 210-212 er ophævet, og vi antager at overstående vurdering om at SL §§ 117-118 og 127 ikke er overtrådt er korrekt, vil der være en situation hvor lånet er lovligt selskabsretligt, men stadig udløser beskatning. Lånet ville i dette tilfælde stadig blive klassificeret som ”Tilgodehavende hos selskabsdeltagere og ledelse” i regnskabet, såfremt søsteren også vurderes at være nærtstående efter selskabsretten, og krav om noteoplysning vil stadig være der. Til gengæld vil der ikke være en anmærkning i revisors erklæring, hvis lånet vurderes at være forsvarligt, og dermed lovligt efter selskabsloven.

5.3 Dobbeltbeskatning

Dobbeltbeskatning er et centralt emne i anvendelsen af den oprindelige LL § 16 E, fordi bestemmelsen medfører, at et aktionærlån straks beskattes som en endelig hævning uden tilbagebetalingspligt, uanset at lånet efterfølgende tilbagebetales eller senere danner grundlag for løn- eller udbyttebeskatning, eller hæves igen. Den samme økonomiske værdi kan dermed blive beskattet flere gange efter LL § 16 E. Følgende afgørelse, SKM2021.422.VLR illustrerer netop denne problematik ved løbende hævninger og indbetalinger på en mellemregningskonto, hvor bruttoprincippet fører til gentagen beskatning af beløb, der i praksis blot ”cirkulerer” mellem selskab og kapitalejer.

Den nye opdatering af LL § 16 E forsøger imidlertid at imødegå denne dobbeltbeskatning. Bestemmelsen indeholder nu adgang til i et vist omfang at neutralisere den tidligere beskatning, når et lånebeløb efterfølgende beskattes som løn eller udbytte eller tilbagebetales på en måde, der opfylder de lovfastsatte betingelser.

Sag om mellemregningskonto, SKM2021.422.VLR

SKM2021.422.VLR omhandler hvorvidt en eneaktionær skulle beskattes efter ligningslovens § 16 E af en række løbende hævnings på en mellemregningskonto mellem ham og selskabet i indkomstårene 2012–2014. Sagsøgeren, A, var eneaktionær og direktør i G1 A/S og havde en løbende mellemregningskonto med selskabet. I indkomstårene 2012–2014 blev der foretaget talrige posteringer på mellemregningen, herunder både hævnings til dækning af private udgifter mv. og indbetalinger fra A til selskabet (SKM2021.422.VLR). SKAT opgjorde de skattepligtige aktionærlån som bruttohævnings på tidspunkter, hvor mellemregningskontoen stod i selskabets favør, dvs. hvor A havde en gæld til selskabet. Indbetalinger i løbet af året blev alene anset som afdrag på den civilretlige gæld og blev ikke modregnet ved opgørelsen af det skattepligtige beløb (SKM2021.422.VLR).

Spørgsmålet for landsretten var for det første, om disse løbende hævnings på mellemregningskontoen skattemæssigt måtte kvalificeres som lån omfattet af LL § 16 E, jf. § 2, og for det andet, hvordan beskatningsgrundlaget skulle opgøres. Som nettobevægelser på mellemregningskontoen, eller som bruttohævnings uafhængigt af mellemliggende indbetalinger.

Vestre Landsret fastslår, at hver enkelt hævning, der indebærer ny eller forøget gæld til selskabet, udgør et lån omfattet af LL § 16 E, og derfor skal beskattes på udbetalingstidspunktet som en hævning uden tilbagebetalingspligt, uanset at mellemregningskontoen ved regnskabsårets udløb samlet set var i aktionærens favør (SKM2021.422.VLR). Landsretten afviser desuden, at der kan opereres med en særskilt ”skattemæssig mellemregningskonto”, og lægger til grund, at den risiko for dobbeltbeskatning, som følger af ordningen, er en forudset og accepteret konsekvens. Dommen stadfæster en meget restriktiv anvendelse af LL § 16 E på løbende mellemregningsforhold.

Retligt grundlag

Lånet anses i alle skattemæssige relationer som en hævning uden tilbagebetalingspligt. Der foreligger derfor ikke en skattemæssig fordring/gæld. For at undgå dobbeltbeskatning i selskabet blev der i LL § 16 E, stk. 2, indsat en undtagelse, hvorefter tilbagebetaling af et beskattet lån ikke medregnes i selskabets skattepligtige indkomst. Forarbejderne præciserer samtidig, at tilbagebetaling ikke ophæver beskatningen hos aktionæren (SKM2021.422.VLR). Desuden fremhæves at det ikke er afgørende for beskatningen efter § 16 E, om lånet er ulovligt efter selskabsretten, og at ordningen også omfatter reguleringer af mellemregningskonti, når disse indebærer, at der ydes et lån til en hovedaktionær (SKM2021.422.VLR).

Sagsøger (A) gjorde navnlig to synspunkter gældende:

1. Opgørelsesmetoden: Beskatningsgrundlaget skulle efter hans opfattelse opgøres i overensstemmelse med kildeskattelovens § 22, dvs. ud fra nettobevægelsen på mellemregningskontoen pr. regnskabsår. Da kontoen ved hvert regnskabsårs udgang stod i hans favør, skulle der efter hans opfattelse ikke ske beskatning
2. Dobbeltbeskatning og ”skattemæssig mellemregningskonto”: A gjorde gældende, at SKATs bruttohævningsmodel medførte dobbelt- eller multibeskatning uden klar hjemmel og i strid med lovens forarbejder. Når et lån beskattes, måtte det skattemæssigt anses for ophørt, og der burde herefter oprettes en ny ”skattemæssig mellemregningskonto”, hvor senere indbetalinger måtte anses som tilgodehavender, der kunne hæves skattefrit

Skatteministeriet gjorde derimod gældende, at:

- LL § 16 E efter sin ordlyd og forarbejder indebærer, at hver enkelt hævning, som skaber eller forøger gæld til selskabet, er et lån, der beskattes som hævning uden tilbagebetalingspligt på udbetalingstidspunktet.
- Indbetalinger er alene afdrag på gælden og skal ikke modregnes ved opgørelsen af det skattepligtige beløb. Udgangspunktet er derfor bruttohævninger
- Risikoen for dobbeltbeskatning er en forudsigelig konsekvens, og der er hverken i lovens ordlyd eller forarbejder støtte for en særskilt skattemæssig mellemregningskonto

Landsrettens afgørelse:

Landsretten afgørelse bygger på at A havde bestemmende indflydelse i selskabet, og SKATs talmæssige opgørelse.

På denne baggrund fastslår landsretten at:

- Løbende hævninger på mellemregningskontoen, hvorved der opstår ny gæld til selskabet, eller en eksisterende gæld forøges, udgør lån omfattet af LL § 16 E, stk. 1.
- Disse hævninger skal behandles som hævninger uden tilbagebetalingspligt og derfor beskattes på udbetalingstidspunktet, uanset den senere bevægelse på kontoen (SKM2021.422.VLR).

Landsretten tillægger det ingen betydning, at mellemregningskontoen ved regnskabsårets udløb samlet set var i As favør. Med hensyn til A's argument om en "skattemæssig mellemregningskonto" henviser landsretten udtrykkeligt til bilagene til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at lovgiver var bekendt med og accepterede risikoen for dobbeltbeskatning ved tilbagebetaling af beskattede lån og efterfølgende hævning af tilsvarende beløb. Der er derfor hverken i ordlyden eller i forarbejderne holdepunkter for at skulle opgøre bevægelserne på en særskilt skattemæssig mellemregningskonto (SKM2021.422.VLR).

På den baggrund tiltræder landsretten SKATs opgørelse baseret på bruttohævninger og frifinder Skatteministeriet.

Vurdering og betydning for forståelsen af LL § 16 E

Dommen ligger i klar forlængelse af bestemmelsens formål og forarbejder og kan sammenfattes i tre centrale præmisser:

1. Bruttohævningsprincippet

SKM2021.422.VLR fastslår, at beskatning efter LL § 16 E skal ske af de brutto hævninger, der på hævetidspunktet medfører en gæld til selskabet. Løbende indbetalinger ændrer ikke på beskatningen, men anses alene som afdrag på den civilretlige gæld. Dermed afvises en nettoopgørelse efter "saldo ved årets udgang" og en ordning, der spejler kildeskattelovens principper for A-indkomst.

2. Løbende mellemregningskonti er fuldt omfattet

Dommen viser, at også løbende udsving på mellemregningskonti er omfattet af LL § 16 E, når hævningerne reelt finansierer aktionærens private dispositioner. Det er uden betydning, at kontoen i perioder, herunder ved årets udgang, står i aktionærens favør.

3. Accepteret risiko for dobbeltbeskatning

Landsretten gør eksplicit brug af forarbejderne til at fastslå, at risikoen for dobbeltbeskatning er en forudset og accepteret konsekvens af aktionærlån.

Dommen er samtidig et vigtigt præjudikat i afgrænsningen mellem almindelige forretningsmæssige mellemregninger og kapitalejerlån. Hvor lovforarbejderne åbner for, at sædvanlige reguleringer af mellemregningskonti som led i erhvervsmæssige dispositioner kan falde uden for LL § 16 E, illustrerer SKM2021.422.VLR, at denne undtagelse fortolkes snævert, når mellemregningskontoen reelt fungerer som finansiering af privatforbrug.

Landsrettens resultat er efterfølgende stadfæstet af Højesteret i SKM2022.431.HR, hvilket yderligere konsoliderer den restriktive praksis og den grundlæggende konstruktion af LL § 16 E som en brutto- og transaktionsbaseret beskatningsregel (SKM2021.422.VLR)

Sagen efter de nye regler

Der vil laves en vurdering af, hvordan samme sag ville blive behandlet efter de nye regler i LL § 16 E, som træder i kraft i 2026. Desuden vil der blive vurderet hvorvidt sagen overtræder selskabsloven. For at vurdere beskatningen, er der taget et uddrag af hævningerne fra sagen, i perioden 6/8 – 4/9 2013. I udtrækket er der en primo saldo på kr. 415.593 i selskabets favør, og det forudsættes at hele dette beløb allerede er blevet beskattet hos hovedaktionæren, samt at den skattemæssige mellemregning er kr. 0,-:

Dato	Bilag	Tekst	Beløb	Saldo	Til beskatning
primo	-	-	-	415.593	415.593
06-08-2013	3379	Fra NAFTA GN	21.600	437.193	21.600
07-08-2013	3380	Fra NAFTA G	2.400	439.593	2.400
09-08-2013	3387	G18 79.301	- 352	439.240	
09-08-2013	3388	G22 - 79301	- 51	439.189	
12-08-2013	3383	R1 Bælt Syd/	- 7.500	431.689	
12-08-2013	3384	R1 D.o.D/A	- 7.500	424.189	
12-08-2013	3385	G23 G1 ApS/	- 7.500	416.689	
12-08-2013	3386	R1 Magnum/JR	- 7.500	409.189	
14-08-2013	3389	G19 - 79301	- 60	409.129	
14-08-2013	3389	G24 - 79.301	- 42	409.087	
17-08-2013	3395	Fra NA/A	6.500	415.587	6.500
19-08-2013	3391	A bet moms apr kv	- 175.991	239.596	
20-08-2013	3396	Gave NS	- 390	239.206	
30-08-2013	3414	Start dørstopere 79	- 239	238.967	
31-08-2013	3397	Løn 580 H-TGN/A	- 21.824	217.143	
01-09-2013	3417	Løn TGN/580 H	- 21.824	195.319	
01-09-2013	3418	Løn A/S80 H	- 208.978	- 13.659	
02-09-2013	3407	Udlæg for 79.301 fTG	15.748	2.088	2.088
04-09-2013	3409	Fra NA/A	20.000	22.088	20.000
Total			- 393.504		52.588

I kolonnen ved navn ”Til beskatning”, er der anført de beløb som er blevet beskattet jf. afgørelsen.

Før 1. januar 2026 gælder den strenge version af LL § 16 E, som kendetegnes ved at hver enkel hævnning beskattes, uanset om samme beløb er hævet og indsat flere gange, hvilket kan forårsage dobbeltbeskatning. Det er det vi ser i afgørelsen, hvor det fremgår af overstående udtræk, at beløbene 2.088,44 og 20.000 kr. bliver beskattet, selvom de bliver hævet ”for 2. gang”. Det samlede beløb til beskatning i perioden udgør dermed kr. 52.588. Som det fremgår, bliver der først hævet kr. 21.600 og kr. 2.400. Begge disse beløb bliver beskattet, da saldoen i forvejen er i selskabets favør, og hævningerne dermed gør lånet højere. Herefter sker der en masse indbetalinger, og d. 1/9 vender mellemregningen ”rigtigt”, således at det er selskabet der har en gæld til hovedaktionæren. Dog bliver der igen dagen efter foretaget en hævnning, der får mellemregningen til at vende forkert igen, og dermed bliver hele det beløb der overskrider mellemregningen beskattet.

Hvis vi tager samme eksempel, og beregner beskatningen ud fra de nye regler der gælder fra 1. januar 2026, vil der ved tilbagebetalingen af lånet opstå en ”Skattemæssig mellemregningskonto”, som der kan hæves på igen, uden at der sker ny beskatning. Dermed vil beskatningen komme til at se således ud:

Dato	Bilag	Tekst	Beløb	Skatte-mellemregning	Til beskatning
primo	-	-	-	-	415.593
06-08-2013	3379	Fra NAFTGN	21.600		21.600
07-08-2013	3380	Fra NAFTG	2.400		2.400
09-08-2013	3387	G18 79.301	- 352	- 352	
09-08-2013	3388	G22 - 79301	- 51	- 403	
12-08-2013	3383	R1 Bælt Syd/	- 7.500	- 7.903	
12-08-2013	3384	R1 D.o.D/A	- 7.500	- 15.403	
12-08-2013	3385	G23 G1 ApS/	- 7.500	- 22.903	
12-08-2013	3386	R1 Magnum/JR	- 7.500	- 30.403	
14-08-2013	3389	G19 - 79301	- 60	- 30.463	
14-08-2013	3389	G24 - 79.301	- 42	- 30.505	
17-08-2013	3395	Fra NA/A	6.500	- 24.005	
19-08-2013	3391	A bet moms apr kv	- 175.991	- 199.996	
20-08-2013	3396	Gave NS	- 390	- 200.386	
30-08-2013	3414	Start dørstopere 79	- 239	- 200.625	
31-08-2013	3397	Løn 580 H-TGN/A	- 21.824	- 222.449	
01-09-2013	3417	Løn TGN/580 H	- 21.824	- 244.273	
01-09-2013	3418	Løn A/S80 H	- 208.978	- 439.593	
02-09-2013	3407	Udlæg for 79.301 fTG	15.748	- 423.845	
04-09-2013	3409	Fra NA/A	20.000	- 403.845	
Total			- 393.504		24.000

Her ses det at den totale beskatning for perioden kun udgør kr. 24.000, altså kr. 28.588 mindre end ved de nuværende regler. Dette sker, da der ved den første indbetaling efter der er optaget et lån i selskabet, opstår en skattemæssig mellemregning. Saldoen på lånte udgør kr. 439.593, og alle indbetalinger op til dette beløb, kommer dermed ind på den skattemæssige mellemregning. Da der d. 2/9 og 4/9 igen bliver hævet fra selskabet, og den samlede saldo på mellemregningen er i selskabets favør, bliver der i stedet for at komme ny beskatning, ”hævet” på den skattemæssige mellemregning. I slutningen af perioden er hovedaktionæren blevet beskattet af i alt kr. 439.593, hvilket også er periodens højeste saldo, og den skattemæssige mellemregning er på kr. 403.845. Dvs. at selv hvis hovedaktionæren hæver dette beløb igen, vil det ikke blive beskattet.

I forhold til selskabsloven, vil § 210 være overtrådt, idet der er tale om et lån til hovedaktionær, der ikke opfylder nogle af kriterierne for et lovligt lån, eller nogle af undtagelserne til § 210. Fra 2025 skal det vurderes hvorvidt der er handlet forsvarligt og i selskabets interesse. Da selskabet ikke drager nytte af at udlåne midler til kapitalejeren, og der umiddelbart er benyttet selskabet midler til at betale for private udgifter, vurderes det at der ikke er handlet i selskabets interesse, og at der desuden er handlet uforsvarligt med selskabets midler, da der ikke har været nogen sikkerhed i forbindelse med lånet. Derudover antages det at der ikke har været dokumentation for aftalen efter § 127. Dvs. at uanset om vi ser på sagen før eller efter 1. januar 2025, er selskabsloven overtrådt. Hvor det efter § 210 er klart at der vil være en anmærkning i revisors erklæring, og det vurderes at forholdet også vil skulle påtales efter ophævelsen af § 210, grundet omfanget af sagen.

5.4 Eksempler – delkonklusion

Analysen viser, at den praktiske betydning af reglerne om kapitalejerlån ændrer sig markant i perioden 2024–2026, både selskabsretligt og skattemæssigt.

2024 – Streng selskabslovgivning og dobbeltbeskatning:

I 2024 gælder både de selskabsretlige forbud i SL §§ 210–212 og den oprindelige, strenge udgave af LL § 16 E. Fejldispositioner, lån til nærtstående og løbende mellemregningsforhold kan derfor udløse en dobbelt sanktionering:

- Selskabsretligt som ulovlige aktionærlån efter SL § 210 med krav om tilbagebetaling, evt. renter og ledelsesansvar. Påtale i revisors erklæring.
- Skattemæssigt som straksbeskatning efter LL § 16 E, uden reel mulighed for at neutralisere dobbeltbeskatning.

For fejl dispositioner betyder det, at en længerevarende rådighed (fx SKM2018.356.SR) både vil være i strid med SL § 210 og udløse fuld beskatning. Lån til nærtstående (fx søster) kan både anses som ulovligt efter SL § 210 og som indirekte lån til hovedaktionæren efter LL § 16 E. For mellemregningskonti (SKM2021.422.VLR) anvendes et bruttoprincip, som muliggør omfattende dobbeltbeskatning.

2025 – lempeligere selskabsret, men uændret skatteret

I 2025 ophæves SL §§ 210–212, men LL § 16 E består uændret. Det betyder, at den skattemæssige behandling i praksis er den samme som i 2024, mens den selskabsretlige ramme ændres:

- Skattemæssigt beskattes fejl dispositioner og lån til nærtstående fortsat efter de samme strenge kriterier som før, og bruttoprincippet på mellemregningskonti består.
- Selskabsretligt flyttes fokus fra et generelt forbud mod aktionærlån til et mere skønmæssigt ansvar efter SL §§ 115–118 og § 127, hvor ledelsens forsvarlige tilsyn, dokumentation og hensyn til kapitalgrundlaget er centrale. Den enkelte sag skal vurderes ud fra forsvarligt mv. i forhold til om det skal påtales i årsrapporten.

Konsekvensen er, at visse dispositioner i højere grad kan være selskabsretligt acceptable, men stadig fuldt ud skattepligtige efter LL § 16 E. Lånet til søsteren er et typisk eksempel på en disposition, der i 2025 kan vurderes som forsvarlig og dokumenteret efter selskabsloven, men alligevel udløser beskatning som indirekte aktionærlån.

2026 – justeret LL § 16 E og reduktion af dobbeltbeskatning

Fra 2026 ændres LL § 16 E, så der indføres mulighed for at neutralisere tidligere beskatning gennem en skattemæssig mellemregningskonto. Selskabsretten er uændret i forhold til 2025, men den skattemæssige behandling forskydes:

- Straksbeskatningen ved nye lån og uretmæssige hævninger består, men efterfølgende tilbagebetalinger, løn- eller udbyttebeskatning kan i videre omfang modregnes, så samme beløb ikke beskattes flere gange.
- På mellemregningskonti betyder det, at man fremover alene beskattes af den højeste gældssaldo, i stedet for at hver hævning beskattes brutto, som illustreret i beregningen af SKM2021.422.VLR efter de nye regler
- For fejl dispositioner og lån til nærtstående ændres den grundlæggende kvalifikation (lån eller ej) ikke, men risikoen for dobbeltbeskatning af samme beløb reduceres

Samlet vurdering

Sammenlignet på tværs af årene kan udviklingen skitseres således:

2024: Strengt dobbelt værn. både selskabsret og skatteret reagerer hårdt på kapitalejerlån, og dobbeltbeskatning accepteres.

2025: Selskabsretten bliver mere fleksibel og skønsmæssig, mens skatteretten er uændret. Samme disposition kan dermed være selskabsretligt lovlig, men stadig hårdt beskattet.

2026: Skatteretten justeres, så værnfunktionen opretholdes, men den mest markante dobbeltbeskatning begrænses via den skattemæssige mellemregningskonto, mens selskabsrettens fokus fortsat er på ledelsens forsvarlige disponering

Dermed bevæger reguleringen sig fra et regime med kumulative og ofte hårde sanktioner (2024) over en asymmetri mellem selskabsret og skatteret (2025) til et mere afbalanceret skattesystem (2026), hvor værn hensynet fastholdes, men de mest urimelige dobbeltbeskatningssituationer søges forhindret. Klassificering i regnskabet er uændret, men nogle tilfælde vil kunne undgå at blive påtalt i revisors erklæring.

5.5 Ulovligt / lovligt kapitalejerlån?

De nye regler i især selskabsloven har fået en del omtale, og skabt mange overskrifter fra bl.a. de store revisionshuse. Fx har EY skrevet følgende i en artikel fra 14/01/2025 "*Ophævelse af selskabslovens regler om kapitalejerlån fra 2025*" (EY, 2025) og PwC har skrevet følgende i en artikel fra d. 19/12/2024 "*Selskabslovens regler om kapitalejerlån ophæves*" (PwC, 2024). For mindre selskaber med en enekapitalejer, som evt. også fungerer som ledelsen, kan dette muligvis skabe forvirring ift. hvorvidt det nu er muligt at optage lån i sit selskab. Derfor vil der laves en vurdering af om dette kan være fordelagtigt for kapitalejere.

Som det er blevet belyst i tidligere afsnit, er der langt bedre mulighed for kapitalejer at optage lån i sit selskab, efter ophævelsen af §§ 210-212. Såfremt det gøres på markedsvilkår, og er fordelagtigt for selskabet, er dette ikke i problem i selskabsretligt perspektiv. Dog betyder den uændrede ligningslov § 16 E stk. 1, at ethvert lån udstedt fra et selskab til kapitalejer eller dennes nærtstående, skal straksbeskattes. Foregående analyse af afgørelserne viser desuden, at der skattemæssigt ikke tages hensyn til hvorvidt en lån er lovligt efter selskabsloven. Dvs. at uanset på hvilke vilkår lånet formidles, vil der altid ske beskatning. Dermed vurderes det at det ikke vil være fordelagtigt for en hovedaktionær eller dennes nærtstående at optage et lån

fra selskabet, da det udover at skulle være på markedsvilkår, hvilket må betyde at det bør være muligt at opnå finansieringen et andet sted, også vil blive beskattet som løn eller udbytte.

De nye regler skal dermed ikke ses som nye muligheder for kapitalejere til at kunne benytte sit selskab til finansiering, men stadig som et værn mod udnyttelse af selskabets midler.

6 Konklusion

Ophævelsen af selskabsloven §§ 210-212 samt den kommende ændring i ligningsloven § 16 E medfører en række konsekvenser for hvordan kapitalejerlån håndteres, samt for det ansvar der følger for både ledelse, kapitalejer og revisor. Bestemmelserne har til formål at begrænse misbrug af kapital selskabers midler, der kan påvirke selskabets betalingsevne overfor kreditorer, samt at undgå at kapitalejere udsteder lån til sig selv, frem for skattepligtigt udbytte eller løn. Dog har det vist sig at bestemmelserne i nogle tilfælde har været uhensigtsmæssigt strenge, og medført hårde konsekvenser og straffe, i tilfælde hvor selskabets betalingsevne ikke har været i fare, og hvor kapitalejeren ikke har haft til hensigt at udnytte selskabets midler.

Der er nu ikke længere et direkte forbud mod kapitalejerlån i selskabsloven. I stedet for, skal hver enkelt situation vurderes ud fra SL §§ 115-118 og § 127, i forhold til om der er handlet forsvarligt og i selskabets interesse. Det er ledelsens ansvar at sørge for at der ikke er disponeret uforsvarligt eller utilbørligt generelt i selskabet, og fremover ligger kapitalejerlån som en del af dette ansvar. Dette betyder ikke at det nu er tilladt eller fordelagtigt for kapitalejer at låne penge af sit selskab, dog er der færre krav at overholde, hvis man alligevel ender ud med et kapitalejerlån, fx på grund af fejl. Derudover er der ikke bødestraf efter SL § 367 eller ”strafrenter” efter SL § 215. Desuden vil der blive færre anmærkninger i revisorerklæringen i årsrapporten, da alle kapitalejerlån ikke nødvendigvis medfører overtrædelse af selskabsloven i en grad der skal påtales, men lån skal stadig vises særskilt i regnskabet.

Da ændringen i selskabsloven trådte i kraft fra 2025, men ændringen i ligningsloven § 16 E først træder i kraft fra 2026, har dette medført et ”mellemår”, hvor kapitalejerlån er blevet lempet selskabsretligt, men ikke skatteretligt. Dvs. at hvis et kapitalejerlån vurderes ikke at være i strid mod SL §§ 115-118 og § 127, men der stadig er tale om et aktionærlån skattemæssigt, kan der i 2025 opstå dobbeltbeskatning for et lovligt lån. Da LL § 16 E stadig har til formål at sørge for at kapitalejer altid bliver beskattet af midler fra selskabet, kan der

selv efter ændringen fra 2026 opstå situationer hvor en kapitalejer bliver beskattet af et selskabsretligt lovligt lån. Derfor er det vurderet at det ikke er fordelagtigt for kapitalejere eller nærtstående hertil, at benytte den nye lovgivning til at opnå finansieringsmuligheder fra deres selskab.

Samlet set, giver den nye lovgivning en lempeligere behandling og mindre konsekvenser af kapitalejerlån både selskabs- og skattemæssigt. Kapitalejere bliver ikke længere uhensigtsmæssigt ”straffet” for at optage kapitalejerlån, da det ikke nødvendigvis giver en påtegning i årsrapporten, og de undgår dobbeltbeskatning, bøder og evt. renter.

7 Litteraturliste

Internet-kilder:

BDO (2018) *Ulovlige aktionærlån beskattes enten som løn eller som udbytte*. Tilgængelig på:

<https://www.bdo.dk/da-dk/faglig-info/depechen/depechen-artikler-2018/ulovlige-aktionærlaan-beskattes-enten-som-loen-eller-som-udbytte> (Tilgået: 2/12 2025).

Danmarks Nationalbank (2024a) *Rentenedsættelse 17. oktober 2024*. Tilgængelig på:

<https://www.nationalbanken.dk/da/viden-og-nyheder/presse/arkiv/2024/rentenedsaettelse-17-10-2024> (Tilgået: 2/12 2025).

Danmarks Nationalbank (2024b) *Rentenedsættelse 13. december 2024*. Tilgængelig på:

<https://www.nationalbanken.dk/da/viden-og-nyheder/presse/arkiv/2024/rentenedsaettelse-12-12-2024> (Tilgået: 2/12 2025)

Erhvervsstyrelsen (2025a) *Vejledning – ophævelse af bestemmelser om kontrol med kapitalejerlån*. Tilgængelig på: <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-ophaevelse-af-bestemmelser-om-kontrol-med-kapitalejerlaan> (Tilgået: 2/12 2025).

Erhvervsstyrelsen (2025b) *Ophævelse af selskabslovens regler angående kapitalejerlån og underretningspligten efter revisorloven*. Tilgængelig på:

<https://erhvervsstyrelsen.dk/ophaevelse-af-selskabslovens-regler-angaaende-kapitalejerlaan-og-underretningspligten-efter> (Tilgået: 2/12 2025).

EY Danmark (2022) *Ny afgørelse giver nye reparationsmuligheder for ulovlige aktionærlån*.

Tilgængelig på: https://www.ey.com/da_dk/insights/tax/ny-afgorelse-giver-nye-reparationsmuligheder-for-ulovlige-aktionarlan? (Tilgået: 2/12 2025).

Helsinghoff, L.F. (2025) *Ophævelse af selskabslovens regler om kapitalejerlån fra 2025*.

Tilgængelig på:

https://www.ey.com/da_dk/insights/law/ophaevelse-af-selskabslovens-regler-om-kapitalejerlaan-fra-2025? (Tilgået: 2/12 2025).

FSR – danske revisorer (2019) 'Notat om lån til hovedaktionær' Tilgængelig på:

<https://www.fsr.dk/Files/Files/Dokumenter/Faglig/Skat/Skat/Aktion%C3%83%C2%A6rl%C3%83%C2%A5n%202019%20-%20250419.pdf> (tilgået: 2/12 2025).

PwC (2024) *Regler om kapitalejerlån ophæves*. Tilgængelig på:

<https://www.pwc.dk/da/artikler/2024/12/regler-om-kapitalejerlaan-ophaeves.html> (Tilgået: 2/12 2025).

PwC (2024) 'Selskabslovens regler om kapitalejerlån ophæves', 19. december 2024.

Tilgængelig på: <https://www.pwc.dk/da/artikler/2024/12/regler-om-kapitalejerlaan-ophaeves.html> (tilgået: 2/12 2025).

PwC (2025) *Nye regler for aktionærlån*. PwC Danmark, juni 2025. Tilgængelig på: <https://www.pwc.dk/da/artikler/2025/06/nye-regler-for-auktionaerlaan.html>? (Tilgået: 2/12 2025).

Folketinget (2025) *Lovforslag om ændring af ligningsloven § 16 E*. 3. juni 2025. Tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1171/20241_1171_som_vedtaget.htm (Tilgået: 2/12 2025).

Skattestyrelsen – Den juridisk vejledning:

Skattestyrelsen (2024a) *Den juridiske vejledning 2024, afsnit C.B.3.5.3.3 Aktionærlån*.

Skattestyrelsen (2024b) *Den juridiske vejledning 2024, afsnit C.B.3.5.1 Hvornår kan der opstå maskeret udbytte/udlodning?*

Domstole – SKM-afgørelser:

Vestre Landsret (2021) *SKM2021.422.VLR*.

Skatterådet (2018) *SKM2018.356.SR*

Skatterådet (2022) *SKM2022.151.SR*

Skatterådet (2024) *SKM2024.15.SR*

Lovgivning

Ligningsloven (LBK nr. 42 af 13. januar 2023).

Renteloven (LBK nr. 459 af 13. maj 2014).

Selskabsloven, gældende (LBK nr. 331 af 20. marts 2025)

Selskabsloven, tidligere (LBK nr. 1168 af 01/09/2023)

Årsregnskabsloven (LBK nr. 1057 af 23/09/2024)

Bilag:

FSR – danske revisorer (2024) *Rapportering om ulovlige kapitalejerlån ydet før 1. januar 2025*. (Bilag 1).

REVU (2025a) *REVU's vejledning om kapitalejerlån*. Maj 2025. (Bilag 2)

REVU (2025b) *REVU's vejledning om ledelsesansvar*. Maj 2025. (Bilag 3).

Rapportering om ulovlige kapitalejrlån ydet før 1. januar 2025

Skal der rapporteres om muligt ledelsesansvar i revisionspåtegningen eller erklæringen om udvidet gennemgang for ulovlige kapitalejrlån ydet før 1. januar 2025? Læs Erhvervsstyrelsens svar her.

Heidi Roger Martens

Chefkonsulent, cand.merc.aud.

✉ hrm@fsr.dk ✎ +45 33 31 65

Ophævelsen af bestemmelserne i selskabslovens §§ 210 - 212 om kapitalejrlån, har afledt spørgsmål om, hvorvidt revisor skal rapportere efter erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, om muligt ledelsesansvar i revisionspåtegningen eller erklæringen om udvidet gennemgang, hvis lånet er ydet før 1. januar 2025.

FSR – danske revisorer har fået nedenstående svar, i forbindelse med vores henvendelse til Erhvervsstyrelsen.

Vi har til en tidligere henvendelse vedrørende spørgsmålet svaret således:

"Hvis det nuværende lovforslag vedtages i den nuværende form, vil revisor i så fald skulle lave en fremhævnning i årsrapporten af lån som på ydelsestidspunktet var ulovlige, jf. nugældende regler, for årsrapporter med en balancedato før 01.01.2025, hvis årsrapporten først revideres/gennemgås, godkendes og indsendes til styrelsen efter lovens ikrafttrædelsestidspunkt (i kalenderåret 2025 eller senere)?"

Det skal indledningsvist oplyses, at lovforslaget ikke lovliggør tidligere ydede lån i strid med §§ 210-212 i selskabsloven. Det fremgår imidlertid af det fremsatte lovforslag (de alm. Bemærkninger afs. 3.1.2), at:

"En ophævelse af betingelserne for kapitalejrlån i selskabsloven vil betyde, at kapitalselskabets eventuelle revisor såvel som Erhvervsstyrelsen ikke længere vil skulle påse, at de særlige betingelser for lovligt at kunne yde lånet er opfyldt."

Det fremgår endvidere, at

"Erhvervsministeriet har desuden overvejet, hvad der bør gælde for verserende sager om kapitalejrlån, der er ydet i strid med selskabsloven. Straffelovens § 3 fastsætter, at udgangspunktet for en handlings påkendelse ved domstolene er den seneste lov. Eftersom de særlige betingelser i selskabsloven for kapitalejrlån foreslås ophævet og overtrædelsen dermed afkriminaliseres, bør straffesager, der alene vedrører overtrædelsen af selskabslovens §§ 210-212, blive frafaldet som følge af afkriminaliseringen."

Det er på denne baggrund styrelsens opfattelse, at revisor i den givne situation ikke skal give en fremhævnning efter erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, vedrørende lånets overtrædelse af betingelserne i §§ 210-212 i selskabsloven.

Revisor skal dog fortsat være opmærksom på, hvorvidt lånet opfylder betingelserne i selskabslovens §§ 115-118, og at dispositionerne er lovlige, jf. selskabslovens § 127. Bestemmelserne er strafsanktioneret efter selskabslovens § 367. Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, vil revisor således fortsat skulle være opmærksom på, om der skal gives en fremhævnning i henhold til erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, vedrørende det pågældende lån."

Det er styrelsens vejledende fortolkning af bestemmelserne, mens spørgsmålets endelige afgørelse henhører under domstolene.

Læs mere om de vedtagne ændringer til selskabsloven i vores nyhed [Selskabsloven er ændret](#)

Ajour! Revision

Bliv opdateret på seneste udvikling i regler og praksis inden for revisors sædvanlige arbejdsopgaver.

[Tilmeld dig](#)

Revisorregulering

Vær sikker på, at du er opdateret på kvalitetsområdet, herunder det seneste nye inden for tilsynet med revisorer.

[Tilmeld dig](#)

FSR - danske revisorer

Børsgade 4, 4. sal
1215 København K

Telefon: [7225 5703](tel:72255703)

E-mail: fsr@fsr.dk

CVR: 55097216

Sikker betaling:

© 2025

Dato: Maj 2025**Udarbejdet af:** Revisionsteknisk Udvalg

Kapitalejerlån og rapporteringsforpligtelser ved overtrædelse af selskabslovens bestemmelser om kapitalberedskab

Indholdsfortegnelse

Om vejledningen	2
Indledende overvejelser	2
Ledelsens pligter efter selskabsloven i forhold til kapitalejerlån	3
Ledelsens dokumentationspligt	4
Ingen særlige undersøgelsespligter efter selskabsloven og erklæringsbekendtgørelsen	5
Revisors rapporteringspligt	5
Opretholdelse af ulovlige kapitalejerlån	6
Skattemæssige forhold	6
Særligt i forhold til genoptagelser	6
Revisors overvejelser i forhold til rapporteringspligten	7

Eksempler

Eksempel 1: Forsvarligt kapitalberedskab	10
Eksempel 2: Tvivlsomt kapitalberedskab	10
Eksempel 3: Ændring i kapitalberedskabet efter udlån	11
Eksempel 4: Opretholdelse af et gammelt lån	12

Eksempler på rapporteringsforpligtelser

Eksempler til inspiration	13
---------------------------------	----

Om vejledningen

Ændringerne til selskabsloven, hvori betingelser for kapitalselskabers udlån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer er ophævet, blev vedtaget 19. december 2024 og trådte i kraft 1. januar 2025.

Formålet med denne vejledning er at supplere REVU's udtalelse om rapporteringsforpligtelser i henhold til erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, (herefter benævnt rapporteringspligten) i relation til kapitalejerlån på baggrund af ophævelsen af de særlige betingelser i selskabsloven. Rapporteringspligten gælder kun ved revision og udvidet gennemgang (herefter benævnt erklæringen).

I erklæringsbekendtgørelsen anvendes begrebet "ikke-uvæsentligt". Af hensyn til læsevenligheden anvendes i vejledningen begrebet "væsentligt" som synonym,

Indledende overvejelser

Ophævelsen af de særlige betingelser for kapitalejerlån i selskabslovens §§ 210 – 212 lovgiver sig selv ikke tidligere ydede kapitalejerlån, herunder lån ydet i 2024. Erhvervsstyrelsen har dog udtalt, at straffesager, der alene vedrører overtrædelsen af selskabslovens §§ 210 – 212, bør frafaldes som følge af afkriminaliseringen.

Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at revisor i en situation, hvor et kapitalejerlån er ydet før 1. januar 2025 i strid med de dagældende bestemmelser i selskabsloven, som udgangspunkt ikke skal oplyse herom i erklæringen i henhold til rapporteringspligten, selvom bestemmelserne var gældende på långivningstidspunktet, og lånet som følge deraf var ulovligt.

Ophævelsen af §§ 210 – 212 medfører, at de objektive betingelser for lovlige kapitalejerlån nu er bortfaldet, og et kapitalselskab kan derfor yde lån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer på lige fod med andre lignende forretningsmæssige dispositioner.

Revisor skal stadig være opmærksom på, om et ydet kapitalejerlån opfylder selskabslovens krav i §§ 115 – 118 om forsvarlighed og ikke er utilbørligt efter § 127. Overtrædelse af disse bestemmelser er strafbelagt, og revisor skal derfor som udgangspunkt oplyse om, at ledelsen kan ifalde ansvar, hvis kravene ikke er opfyldt. Dette gælder også, hvis kravene ikke var overholdt for lån ydet i 2024.

Tidligere regler

- Et kapitalejerlåns lovlighed var en objektiv vurdering på baggrund af selskabslovens § 210, selvom kapitalejerlån samtidig også skulle opfylde de generelle betingelser om forsvarlighed, og at de ikke måtte være utilbørlige.
- Da et lån ydet i strid med selskabslovens § 210 var objektivt ulovligt, har revisor ofte ikke lagt meget vægt på vurderingen af, hvorvidt selskabslovens øvrige bestemmelser var overholdt.
- Opretholdelse af kapitalejerlån var tillige omfattet af straffebestemmelsen i selskabslovens § 367, stk. 1, 2. pkt.

Nuværende regler

- En disposition skal stadig opfylde betingelserne om forsvarlighed og må fortsat ikke være utilbørlig.
- Det er nu en vurdering alene på baggrund af selskabslovens gældende bestemmelser, hvorfor vurderingen kan have en mere subjektiv karakter.
- Opretholdelse af kapitalejerlån er ikke længere omfattet af straffebestemmelserne.
- Den skatte- og regnskabsmæssige behandling er den samme som tidligere bortset fra, at kravet om binding af et beløb i posten 'reserve for udlån' er bortfaldet.
- Hvidvasklovens §§ 25 - 26 omkring undersøgelses- og underretningspligt er uændrede i forhold til tidligere.

Ledelsens pligter efter selskabsloven i forhold til kapitalejerlån

Med lovændringen kan kapitalselskaber på lovlig vis yde lån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer, hvis følgende bestemmelser imødekommes på långivningstidspunktet:

- 1) Kapitalejerlånet er i kapitalselskabets interesse, hvilket er et grundprincip i selskabsretten.
- 2) Lånet er forsvarligt i forhold til kapitalselskabets økonomiske situation, jf. §§ 115 – 118.
- 3) Lånet må ikke skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning, jf. § 127, stk. 1.
- 4) Aftaler mellem enekapitalejere og kapitalselskabet er dokumenterbare, medmindre der er tale om sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende, jf. § 127, stk. 2.

Derudover må dispositionen ikke være en overførsel af en formueværdi til en kapitalejer, da dispositionen skal være i overensstemmelse med reglerne om kapitalafgang i § 179.

Begrebet 'selskabets interesse' er en betegnelse for summen af alle de interesser, der er tilknyttet selskabet. Selskabets interesse dækker således ikke kun over kapitalejernes interesse i selskabet, men kan også inkludere interessenter som kreditorer, medarbejdere og samfundet. Et kapitalejerlån kan derfor være i strid med selskabets interesse, hvis:

- Lånet ikke er i kapitalejernes fælles interesse (for eksempel fokus på kapitaltilvækst)
- Lånet ikke er i kreditorkredsens interesse (fokus på overholdelse af aftaler).

Kan selskabet for eksempel opnå en bedre rente ved at låne overskudslikviditet ud til en kapitalejer eller et ledelsesmedlem end ved at lade likviditeten stå på bankkontoen, så kan det være i selskabets interesse at foretage udlånet. Forinden lånet afgives, skal ledelsen desuden som led i deres overvejelser kreditvurdere lånemodtageren.

Dispositionen skal derfor være drevet af selskabets forhold og ikke af personen, der modtager lånet.

Et 'forsvarligt kapitalberedskab' indebærer, at ledelsen skal sikre en tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Ligeledes er det øverste ledelsesorgan til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at kapitalberedskabet er forsvarligt.

Ledelsens dokumentationspligt

Selskabsloven kræver ikke eksplicit, at ledelsen dokumenterer deres daglige beslutninger i relation til forretningsmæssige dispositioner. I selskabsloven ligger der dog en implicit anbefaling om, ud fra et hensyn om forsvarlighed, at ledelsen er særlig omhyggelig med at dokumentere visse beslutninger.

Har et kapitalselskab kun én kapitalejer, kræver selskabslovens § 127, stk. 2, dog eksplicit, at aftaler mellem enekapitalejeren og kapitalselskabet affattes på en sådan måde, at aftalen senere kan dokumenteres, medmindre aftalen er på sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende.

Består kapitalselskabets øverste ledelsesorgan af flere medlemmer, skal der føres en forhandlingsprotokol, der indeholder referater af de forhandlinger, der ligger til grund for beslutninger på møder. Det gælder for bestyrelsen eller tilsynsrådet samt for direktioner i kapitalselskaber, hvor direktionen er det eneste ledelsesorgan. Af hensyn til senere at kunne dokumentere og placere et eventuelt ansvar, kan ledelsens grundlag for vurdering og beslutning være indeholdt i en forhandlingsprotokol eller lignende.

Ledelsens overvejelser om dokumentation af forsvarligheden ved et kapitalejerlån	
Behovet for, at ledelsen kan dokumentere forsvarligheden ved et kapitalejerlån, stiger i takt med usikkerheden om selskabets økonomiske situation på tidspunktet for långivningen. Er selskabets økonomiske situation på långivningstidspunktet dårlig, eller opstår der efterfølgende en situation, der påvirker den økonomiske situation i negativ retning, medfører det et større behov for dokumentation. I tabellen er illustreret sammenhængen mellem et selskabs økonomiske situation og behovet for, at ledelsen udarbejder dokumentation i forbindelse med eller umiddelbart efter långivningen.	
Forhold	Behovet for dokumentation
Selskabets økonomiske situation er på långivningstidspunktet åbenlyst god	Det er ikke et krav, at ledelsen dokumenterer lånets forsvarlighed på långivningstidspunktet, men det er ledelsens pligt at sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt. Ledelsen skal derfor have taget aktivt stilling til lånets forsvarlighed, herunder en vurdering af låntagers betalingsevne, på långivningstidspunktet.
Selskabets økonomiske situation er på långivningstidspunktet tvivlsom	Hvis selskabets økonomiske situation på långivningstidspunktet er tvivlsom, vil behovet for dokumentation som grundlag for ledelsens beslutning stige. Dokumentationen vil således være en vigtig del af en vurdering af forsvarligheden.

Forhold	Behovet for dokumentation
Selskabets økonomiske situation er på långivningstidspunktet åbenlyst dårlig	Er selskabets økonomiske situation på långivningstidspunktet åbenlyst dårlig, vil et kapitalejerlån, uanset ledelsens dokumentation heraf, være uforsvarligt og dermed i strid med selskabslovens bestemmelser.

Ingen særlige undersøgelsespligter efter selskabsloven og erklæringsbekendtgørelsen

Erklæringsbekendtgørelsen indeholder ikke en undersøgelsespligt for revisor. Der er udelukkende tale om en rapporteringspligt, hvis revisor bliver opmærksom på væsentlige overtrædelser af lovgivningen.

Revisor skal på den baggrund ikke udvide sin revision eller udvidede gennemgang og derved ikke særskilt tilrettelægge sit arbejde med det formål at konstatere, om der er forhold, der kræves oplyst i henhold til rapporteringspligten.

Revisor har i forhold til et givent kapitalejerlån flere muligheder for at blive bekendt med de konkrete forhold vedrørende den pågældende transaktion, end hvad revisor sædvanligvis har ved andre af et kapitalselskabs dispositioner. Dette skyldes for eksempel hvidvasklovens undersøgelsespligt af usædvanlige transaktioner, at der i årsregnskabsloven gælder særlige oplysnings- og klassifikationskrav til udlån til selskabsdeltagere og ledelsesmedlemmer, samt at der kan være særlige skattemæssige regler, der skal iagttages.

Revisors rapporteringspligt

I erklæringer om revision og udvidet gennemgang skal revisor altid oplyse om væsentlige forhold og overtrædelser, der kan være ansvarspådragende for ledelsen.

I den forbindelse er det vigtigt at huske, at revisors vurdering af, hvorvidt en overtrædelse er en væsentlig overtrædelse, er en helhedsbetragtning og ikke alene en vurdering ud fra en beløbsmæssig størrelse. Overvejelser omkring forsæt mv. vil eksempelvis også være relevante.

Revisor skal også overveje de forskellige modtagere og deres behov for information. Et udgangspunkt kan være at opdele modtagerne i to hovedgrupper. Den første gruppe består af regnskabsbrugere, som blandt andet omfatter selskabsdeltagere, investorer, kreditorer, långivere mv. Den anden gruppe består af myndigheder, for eksempel Erhvervsstyrelsen og Skattestyrelsen.

Revisor skal i sin erklæring formulere sig på en sådan måde, at tavshedspligten i hvidvasklovens § 38 ikke kompromitteres i relation til en eventuel underretning.

For yderligere information om revisors rapporteringsforpligtelser henvises til REVU's udtalelse i henhold til erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og REVU's vejledning om ledelsesansvar.

Opretholdelse af ulovlige kapitalejerlån

I forbindelse med ophævelsen af selskabslovens § 210 ændredes samtidig selskabslovens § 367, stk. 1, 2. pkt. Dette medfører, at et selskabs opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med den tidligere § 210, ikke længere kan straffes med bøde.

Opretholdelse af kapitalejerlånet (inkl. afdrag og rentetilskrivning) medfører således ikke, at revisor skal gentage rapporteringen, så længe kapitalejerlånet består. Se eksempel 4 om Opretholdelse af et gammelt lån på side 11.

Ydes der et nyt kapitalejerlån i strid med selskabslovens bestemmelser, efter §§ 115 – 118 og/eller § 127, er der tale om et nyt forhold, som revisor særskilt skal rapportere om, hvis det vurderes væsentligt.

For yderligere information om oplysninger om ledelsesansvar henvises til REVU's vejledning om ledelsesansvar.

Skattemæssige forhold

På skatteområdet er de tidligere regler fortsat gældende således, at visse kapitalejerlån skal beskattes som udbytte eller løn.

Det gælder for eksempel udlån til en kapitalejer med bestemmende indflydelse, hvor lånet skattemæssigt anses som en hævnning uden tilbagebetalingspligt og derfor skal beskattes som løn eller udbytte. Det gælder, selvom udlånet er lovligt efter selskabslovens bestemmelser.

Er et lån til en kapitalejer skattepligtigt, skal der derfor indeholdes kildeskat. Er der ikke indeholdt kildeskat, vil forholdet derfor være i strid med lovgivningen og derved ansvarspådragende for ledelsen.

Ændringerne i selskabsloven ændrer ikke på revisors pligt til at oplyse om overtrædelser af skattelovgivningen, når revisor har en begrundet formodning om, at ledelsen kan ifalde et straf- eller erstatningsansvar. Revisor skal derfor fortsat oplyse om for eksempel manglende indeholdelse af kildeskat på lån til en kapitalejer.

Særligt i forhold til genoptagelser

I forbindelse med genoptagelse af selskaber skal revisor være opmærksom på, at selskabslovens § 231, stk. 2, bestemmer, at anmeldelsen skal vedlægges en erklæring fra en godkendt revisor om, at der ikke er ydet lån mv. til selskabsdeltagerne i strid med lovens kapitel 13.

Som lovgivningen er formuleret nu, betyder det, at revisor ved udarbejdelsen af en erklæring til brug for en genoptagelse ud over at kontrollere kapitalens tilstedeværelse kun skal kontrollere, at der ikke er ydet lån til selskabsdeltagere i strid med bestemmelserne om selvfinansiering i lovens kapitel 13. Revisor skal på nuværende tidspunkt formodentligt ikke kontrollere, om lån til selskabsdeltagere er i strid med selskabslovens §§ 115 – 118 og § 127.

REVU er i dialog med Erhvervsstyrelsen i forhold til den praktiske håndtering af selskabslovens bestemmelser om genoptagelse, herunder lån ydet til selskabsdeltagere.

Revisors overvejelser i forhold til rapporteringspligten

Nedenfor illustrerer Tabel 1 en række forhold, som revisor kan overveje i sin vurdering af, om selskabslovens bestemmelser om kapitalberedskab er overtrådt i relation til et kapitalejerlån.

Vurderer revisor, at selskabslovens bestemmelser er overtrådt, skal revisor dernæst vurdere, om dispositionen er væsentlig. Revisors overvejelser om den samlede væsentlighed er illustreret i Tabel 2.

Tabel 1: Revisor vurderer, om selskabsloven er overtrådt		
Eksempler på forhold, revisor kan inddrage i sin vurdering af, om selskabslovens bestemmelser om kapitalberedskab er overtrådt i relation til kapitalejerlån.		
Forhold til overvejelse	Faktorer, der taler for, at selskabslovens bestemmelser er overholdt	Faktorer, der taler for, at selskabslovens bestemmelser ikke er overholdt
Lånet er givet i kapitalselskabets interesse	Hvis lånet forrentes på markedsvilkår og måske endda giver selskabet en højere rente, end hvad der kunne have været opnået på tilsvarende udlån, og der eventuelt er stillet passende sikkerhed for lånet samt gjort overvejelser om låntagers evne til at tilbagebetale lånet, eventuelt ved indeholdelse i fremtidig løn eller udbytte.	Lånet forrentes ikke, eller den rente, der er aftalt, er åbenlyst ugunstig for selskabet. Ledelsen har ikke overvejet låntagers betalingsevne og selskabets behov for sikkerhedsstillelse.
Kapitalberedskabet er forsvarligt på långivningstidspunktet	Selskabets kapitalberedskab er objektivt og åbenlyst forsvarligt på långivningstidspunktet.	Selskabets kapitalberedskab er ikke objektivt og åbenlyst forsvarligt på långivningstidspunktet.
Lånet er givet på andre kapitalejeres eller selskabets bekostning	Lånevilkårene er fordelagtige for selskabet, herunder rentevilkår, sikkerhed, tilbagebetalingshorisont mv., og lånet er givet på baggrund af ledelsens vurdering af låntagers betalingsevne.	Lånet er givet, uden at ledelsen har forholdt sig til lånerammerne, herunder at lånet er givet rente- og afdragsfrit.

Forhold til overvejelse	Indikationer på, at selskabslovens bestemmelser er overholdt	Indikationer på, at selskabslovens bestemmelser ikke er overholdt
Lånet er givet til en enekapitalejer	Lånet er ydet på markedsvilkår og er dokumenteret.	Lånet er ikke ydet på markedsvilkår, og ledelsen har i øvrigt ikke dokumenteret lånet.

Tabel 2: Revisor vurderer, om overtrædelsen er væsentlig

Eksempler på forhold, revisor kan inddrage i sin vurdering af, om en overtrædelse er væsentlig i forhold til rapporteringspligten i erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Forholdene indgår i revisors samlede vurdering af, om en konstateret overtrædelse er væsentlig og derved skal oplyses i revisors erklæring.

Forhold til overvejelse	Faktorer, der taler for, at overtrædelsen er uvæsentlig og ikke kræver rapportering	Faktorer, der taler for, at overtrædelsen er væsentlig og derfor kræver rapportering
Beløbsmæssig størrelse (væsentlighed)	Den konstaterede overtrædelse vedrører et beløb, der er uvæsentligt.	Den konstaterede overtrædelse vedrører et beløb, der er væsentligt.
Er overtrædelsen berigtiget/bragt til ophør?	Ja	Nej
Gentagne overtrædelser?	Det er første gang, at selskabet foretager et udlån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer.	Selskabet har gentagne gange ydet lån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer uden at overholde bestemmelserne i selskabsloven.

Uafhængigt af revisors vurdering af overholdelsen af selskabslovens bestemmelser om kapitalberedskab i relation til visse kapitalejerlån, skal revisor også særskilt vurdere, om kildeskatteloven er blevet overtrådt.

Tabel 3 illustrerer nogle af de overvejelser, som revisor kan inddrage i sin vurdering af, hvorvidt kildeskatteloven er blevet overtrådt i forbindelse med udbetalingen af kapitalejerlånet.

Tabel 3: Revisor vurderer, om kildeskatteloven er overtrådt		
Eksempler på forhold, revisor kan inddrage i sin vurdering af, om kildeskatteloven er overtrådt i relation til manglende indeholdelse af kildeskat.		
Forholdene er alene tiltænkt rapporteringspligten i erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og således ikke underretningspligten i henhold til hvidvaskloven.		
I forhold til overtrædelse af kildeskattelovens bestemmelser er reglerne uændrede.		
I vurderingen af rapporteringspligten i forhold til en overtrædelse af kildeskatteloven skal revisor ligeledes gøre sig overvejelser om væsentligheden af overtrædelsen.		
Forhold til overvejelse	Faktorer, der taler for, at revisor ikke rapporterer om overtrædelsen i sin erklæring	Faktorer, der taler for, at revisor rapporterer om overtrædelsen i sin erklæring
Beløbsmæssig størrelse (væsentlighed)	Den beløbsmæssige størrelse vurderes uvæsentlig.	Den beløbsmæssige størrelse vurderes væsentlig.
Er de skattemæssige forhold berigtiget?	Alle relevante skatter er afregnet.	Skatter er ikke fuldt afregnet.
Gentagne overtrædelser?	Det er første gang, at selskabet foretager et udlån til kapitalejere, hvor man har glemt at indeholde kildeskat.	Selskabet har flere gange ydet lån til kapitalejere, hvor der ikke er indeholdt kildeskat.

Eksempler

Det primære fokus i nedenstående eksempler er de selskabsretlige bestemmelser og vurderingen af et potentielt strafansvar. Der er således ikke taget højde for undersøgelses- og underretningspligten i hvidvaskloven samt eventuelt erstatningsansvar.

Eksemplerne tager udgangspunkt i lån, der er ydet i 2024 eller tidligere, men revisors overvejelser omkring rapporteringspligten finder tilsvarende anvendelse på lån, der ydes i 2025 og frem.

Eksempel 1: Forsvarligt kapitalberedskab

Der er den 25. oktober 2024 foretaget et udlån på 750.000 kr. fra et selskab til en af selskabets kapitalejere uden bestemmende indflydelse.

Selvom lånet var i strid med selskabslovens § 210 på långivningstidspunktet, skal revisor ikke længere oplyse om lånet i sin erklæring alene på baggrund af § 210. Revisor skal dog stadig oplyse, hvis §§ 115 – 118 og/eller § 127 ikke var overholdt på långivningstidspunktet.

Selskabet overholder betingelserne i selskabslovens §§ 115 – 118 og/eller § 127 og har behørig dokumentation, herunder låneaftale, der foreligger på skrift på långivningstidspunktet.

Lånet er dermed ikke i strid med selskabslovens gældende bestemmelser. Forholdet medfører ikke ledelsesansvar, og revisor skal derfor ikke oplyse herom i sin erklæring.

Eksempel 2: Tvivlsomt kapitalberedskab

Der er den 14. november 2024 foretaget et udlån på 250.000 kr. fra et selskab til en af selskabets kapitalejere uden bestemmende indflydelse.

Selskabets kapitalberedskab er på långivningstidspunktet hverken åbenlyst godt eller dårligt. I den efterfølgende periode har selskabet dog været nødsaget til at overtrække kassekrediten for at betale enkelte kreditorer til tiden. Ledelsen har i forbindelse med lånet hverken dokumenteret de generelle betingelser for selve lånet eller deres vurdering af udlånets forsvarlighed.

I denne situation er det for revisor indledningsvist nødvendigt at vurdere, hvorvidt der er tale om en egentlig overtrædelse af selskabslovens §§ 115 – 118. I den forbindelse har ledelsen, på foranledning af revisor, efterfølgende dokumenteret lånebetingelserne gennem en låneaftale og redegjort for lånets forsvarlighed i forhold til selskabets generelle økonomiske situation i form af budgetter mv.

Det første forhold, at selskabets kapitalberedskab på långivningstidspunktet muligvis er tvivlsomt, indikerer, at lånet sandsynligvis ikke var forsvarligt i henhold til selskabsloven.

Det andet forhold, at det efterfølgende har været nødvendigt for selskabet at overtrække kassekrediten, indikerer, at lånet ikke har været i selskabets interesse.

Revisor kan på den baggrund nå frem til, at selskabsloven er overtrådt i relation til det pågældende kapitalejerlån. Revisor skal herefter vurdere, om overtrædelsen er væsentlig i henhold til rapporteringspligten.

Revisor foretager derfor en samlet vurdering af de enkelte konkrete forhold i overtrædelserne:

- Beløbsmæssig størrelse (væsentlighed):
Grundet lånets beløbsmæssige størrelse må forholdet vurderes at være af betydning for både regnskabsbrugerne og myndigheder, og derved et væsentligt forhold.
- Er overtrædelserne berigtiget?:
Ledelsen har ikke på långivningstidspunktet dokumenteret lånebetingelserne eller lånets forsvarlighed, men har efterfølgende dokumenteret lånet og dets forsvarlighed.
- Vurdering af forsvarligheden:
Det har i den efterfølgende periode været nødvendigt at overtrække selskabets kassekredit for at betale enkelte kreditorer til tiden, da selskabet ikke havde tilstrækkelig likviditet til at betale kreditorerne efter udbetalingen af kapitalejerlånet. Forholdet indikerer, at selskabets økonomiske situation stadig er ugunstig, og at lånets forsvarlighed er tvivlsom.

Det er endvidere relevant for revisors vurdering at tage i betragtning, om der er tale om gentagne overtrædelser, og om ledelsen forsætligt har overtrådt selskabslovens bestemmelser.

Revisor har i sin samlede vurdering af overtrædelserne lagt vægt på, at der er tale om et væsentligt beløb, og at forsvarligheden ikke er tilstrækkeligt dokumenteret og begrundet i den dokumentation, der efterfølgende er udarbejdet.

På den baggrund kan revisor nå til den konklusion, at lånet er givet i strid med selskabslovens §§ 115 – 118, og at overtrædelserne kan medføre ledelsesansvar. Revisor skal derfor oplyse om forholdet i sin erklæring.

Eksempel 3: Ændring i kapitalberedskabet efter udlån

Et selskab har i slutningen af november 2024 udlånt 600.000 kr. til en af selskabets kapitalejere uden bestemmende indflydelse. Revisor bliver i maj måned 2025 under revisionen af årsregnskabet for 2024 opmærksom på lånet.

Lånet blev givet uden ledelsens umiddelbare dokumentation af forsvarligheden, da selskabet plejer at have overskydende likviditet. Der er heller ikke udarbejdet en egentlig låneaftale, men det er mellem ledelsen og kapitalejeren mundtligt drøftet, at lånet gives med en rente på 7 % og løbende månedlige afdrag.

Selskabets økonomiske situation er forværret i løbet af det tidlige forår 2025, og selskabet oplever nu likviditetsmæssige udfordringer i form af forsinkede betalinger til kreditorer mv.

Lånet er på 600.000 kr., og forholdet vurderes beløbsmæssigt at være af betydning for både regnskabsbrugerne og myndigheder, og derved et beløbsmæssigt væsentligt forhold.

Lånet var på långivningstidspunktet forsvarligt i forhold til selskabets økonomiske situation, og dette er efterfølgende dokumenteret af ledelsen. Revisor har konkluderet, at ledelsens dokumentation er passende og viser, at lånet var forsvarligt på långivningstidspunktet. At selskabets økonomiske situation i mellemtiden har ændret sig, ændrer ikke på det forhold, at lånet var forsvarligt på långivningstidspunktet.

Lånet er heller ikke givet således, at det giver kapitalejeren en utilbørlig fordel på de øvrige kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning.

Bestemmelserne i selskabslovens §§ 115 – 118 og § 127 er på den måde overholdt i relation til lånet, da selskabet havde et tilstrækkeligt kapitalberedskab på långivningstidspunktet, og udlånet derfor var forsvarligt i forhold til selskabets økonomiske situation, samt at udlånet ikke gav kapitalejeren en utilbørlig fordel.

Lånet er givet i overensstemmelse med selskabsloven, og forholdet medfører ikke ledelsesansvar. Revisor skal derfor ikke oplyse om forholdet i sin erklæring.

Eksempel 4: Opretholdelse af et gammelt lån

Et selskab udlånte tilbage i 2010 2.000.000 kr. til en af selskabets kapitalejere uden bestemmende indflydelse. Der afdrages årligt 100.000 kr. Revisor har hvert år oplyst om lånet i sin erklæring, der siden 2010 har været i strid med selskabslovens § 210.

Kapitalejerlånet er fra 1. januar 2025 ikke længere strafbelagt, og revisor er i forbindelse med påtegningen af 2024-årsrapporten derfor i tvivl om, hvorledes forholdet skal behandles.

Da selskabslovens § 367, stk. 1, 2. pkt., nu er ændret, betyder det, at et selskabs opretholdelse af dispositioner, der er truffet i strid med den tidligere § 210, ikke længere er strafbelagt.

Revisor skal på den baggrund ikke gentage sin oplysning om det gamle kapitalejerlån i påtegningen for 2024-årsrapporten.

Eksempler til inspiration

Rapporteringsforpligtelser i henhold til erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal altid udarbejdes under hensyntagen til den konkrete situation. Eksemplerne, der knyttes til denne vejledning, er derfor alene tænkt som inspiration.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

- a) **Overtrædelse af selskabslovens bestemmelse om forsvarlighed**
[Ledelsen] har ikke overholdt deres pligt til at vurdere forsvarligheden af selskabets kapitalberedskab efter selskabslovens [§ 115, § 116 eller § 118] i forbindelse med, at selskabet har ydet et lån til en af selskabets kapitalejere. Ledelsen kan ifalde ansvar herfor.
- b) **Overtrædelse af selskabslovens bestemmelse om utilbørlige dispositioner**
Ledelsen har efter vores vurdering i strid med selskabslovens § 127, stk. 1, foretaget et udlån, der giver en kapitalejer en utilbørlig fordel på bekostning af andre kapitalejere eller selskabet. Ledelsen kan ifalde ansvar herfor.
- c) **Overtrædelse af selskabslovens bestemmelser om aftaler mellem en enekapitalejer og kapitalselskabet**
Ledelsen har ydet et lån til selskabets kapitalejer. Selskabet har ikke dokumentation for aftalens indgåelse og overholder dermed ikke selskabslovens bestemmelse i § 127, stk. 2. Ledelsen kan ifalde ansvar herfor.
- d) **Overtrædelse af kildeskatteloven¹**
Selskabet har i forbindelse med udbetaling af et kapitalejerlån ikke overholdt kildeskatteloven, og ledelsen kan ifalde ansvar herfor.

¹ Manglende indeholdelse af kildeskat af et skattepligtigt kapitalejerlån vil være i strid med skattelovgivningen og dermed ansvarspådragende for ledelsen. Revisor skal være opmærksom på rapporteringspligten i erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Dato: Maj 2025**Udarbejdet af:** Revisionsteknisk Udvalg

Oplysninger om ledelsesansvar

Indholdsfortegnelse

Om vejledningen	2
Revisors proces for vurdering af, hvorvidt der i en konkret situation skal gives oplysninger om ledelsesansvar	3
Trin 1. Er der tale om en revisionspåtegning eller en erklæring om udvidet gennemgang på et "regnskab"?	4
Trin 2. Kan ledelsen ifalde ansvar?	5
Ledelsen	6
Forhold skal vedrøre virksomheden	6
Når det alene er medarbejderen, der kan ifalde ansvar	6
Når det alene er virksomheden, der kan ifalde ansvar	6
Erstatnings- eller strafansvar	7
Betingelser for erstatningsansvar	7
Betingelser for strafansvar	7
Nærmere om forsæt og uagtsomhed	8
Potentielt ledelsesansvar er tilstrækkeligt	10
"Begrundet formodning"	10
Trin 3. Er der tale om et "ikke-uvæsentligt forhold"?	11
Trin 4. Har revisor tidligere givet oplysninger om ledelsesansvar som følge af samme forhold?	12

Bilag

Vurdering af væsentlighed	14
---------------------------------	----

Om vejledningen

Vejledningen er opdateret med følgende:

- Ajourføring af "ikke-uvæsentlige forhold" og "væsentlighed" som følge af opdateringen af »Vejledning om godkendte revisors erklæringer«, (erklæringsvejledningen), fra juni 2022
- Omtale af ulovlige kapitalejerlån udgået som følge af ophævelsen af selskabslovens §§ 210 – 212, samt ændringer til § 215 og § 367, stk. 1, 2. pkt.
- Ændring af, at der skal ske underretning til Hvidvasksekretariatet og ikke som tidligere til Statsadvokaten for Særligt Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK)
- Ændring af IFRS til IFRS Accounting Standards
- Indarbejdet et bilag, som illustrerer revisors proces for vurdering af overtrædelsens væsentlighed
- Ajourføring af henvisning til REVU's udtalelser
- Mindre redaktionelle rettelser.

Denne vejledning erstatter REVU's vejledning om oplysninger om ledelsesansvar fra december 2021.

Formålet med denne vejledning er at beskrive, hvilken proces revisor kan gennemgå, når revisor skal vurdere, hvorvidt der i en konkret situation skal gives oplysninger om muligt ledelsesansvar i revisionspåtegningen eller i erklæringen om udvidet gennemgang, jf. henholdsvis erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og § 10, stk. 1, nr. 6. I vejledningen omtales dette som "oplysninger om ledelsesansvar".

Vejledningen kan anvendes af revisor til at vurdere, hvorvidt der i en konkret situation skal gives oplysninger om ledelsesansvar, og hvorledes revisors overvejelser dokumenteres.

Vejledningen indeholder en beskrivelse af revisors proces for vurdering af, om der i en konkret situation skal gives oplysninger om ledelsesansvar, og en præsentation af udvalgte fortolkningsbidrag.

Vejledningen forholder sig **ikke** til:

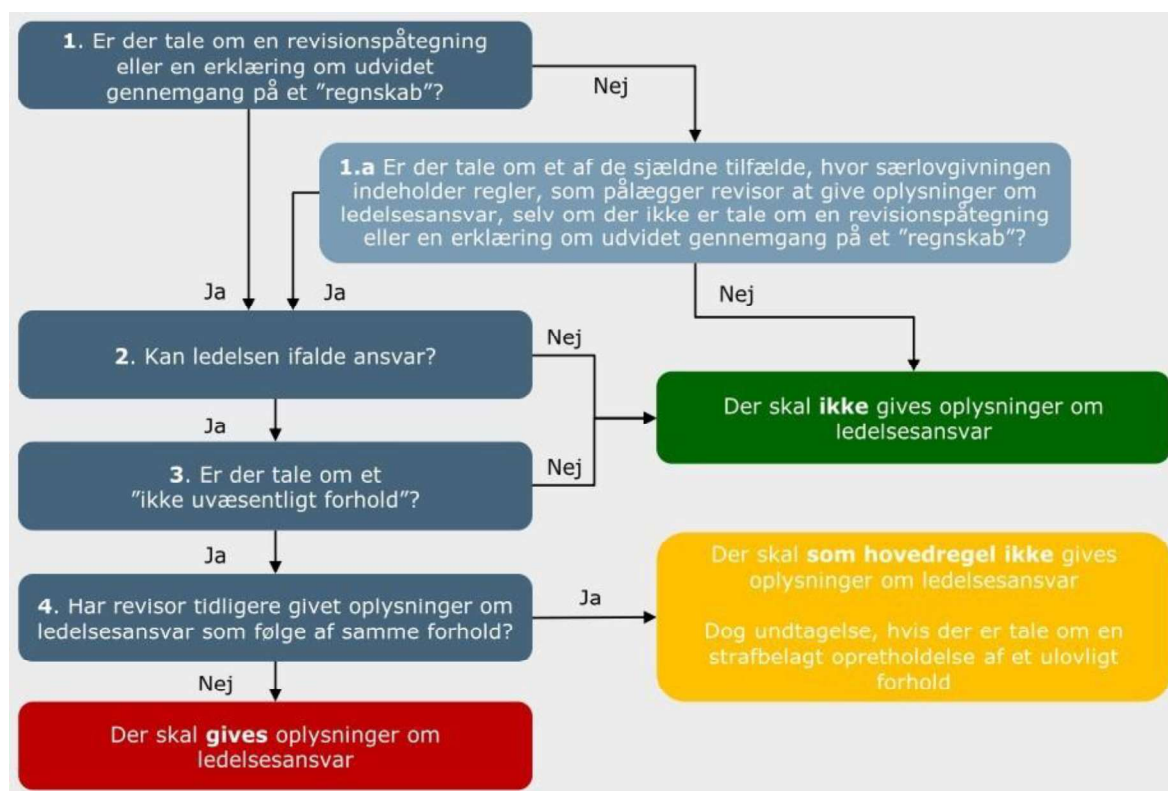
- Formulering af overskriften på oplysninger om ledelsesansvar
- Konkrete formuleringer af oplysninger om ledelsesansvar
- I hvilket omfang revisor skal "lede efter" – "revidere efter" – forhold, der kan medføre ledelsesansvar
- Oplysninger om overtrædelse af bogføringslovgivningen, jf. erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt.
- Hvorvidt der skal ske underretning til Hvidvasksekretariatet
- Reglerne om revisors kontrol af visse selskabsretlige formalia og eventuelle rapportering herom i selskabslovens § 147, stk. 2, samt de for erhvervsdrivende fonde gældende omtrent tilsvarende regler i lov om erhvervsdrivende fonde § 73.

Vejledningen skal læses i sammenhæng med Revisionsteknisk Udvalgs (REVU) udtalelse om »Rapporteringsforpligtelser i henhold til erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, i den uafhængige revisors revisionspåtegning«.

For så vidt angår ledelsesansvar som følge af overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen, kan der desuden henvises til artiklen »Afgivelse af supplerende oplysninger i relation til overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen (ledelsens ansvar)« af Lars Bo Langsted, SR-Skat 2016.374.

Revisors proces for vurdering af, hvorvidt der i en konkret situation skal gives oplysninger om ledelsesansvar

Beslutningsdiagrammet indeholder en oversigt over de enkelte trin.

I det følgende beskrives de enkelte trin.

Trin 1. Er der tale om en revisionspåtegning eller en erklæring om udvidet gennemgang på et "regnskab"?

Oplysninger om ledelsesansvar er som udgangspunkt kun relevante i revisionspåtegninger og erklæringer om udvidet gennemgang på "regnskaber" som defineret i erklæringsbekendtgørelsens § 2:

Ved et regnskab forstås i denne bekendtgørelse:

- 1) en årsrapport, et årsregnskab, et koncernregnskab, en delårsrapport, et delårsregnskab og et delårskoncernregnskab i henhold til årsregnskabsloven, samt
- 2) et andet tilsvarende regnskab, som ikke er omfattet af nr. 1, og som i det mindste indeholder en resultatopgørelse, en balance og forklarende noter, og som tjener et generelt formål og retter sig mod en bred kreds af brugere.

Hvis der er tale om en anden type erklæring end en revisionspåtegning eller en erklæring om udvidet gennemgang, eller der er tale om en erklæring på andet end et "regnskab", skal revisor derfor som udgangspunkt **ikke** give oplysninger om ledelsesansvar. I sjældne tilfælde kan særlovgivningen dog indeholde regler, der pålægger revisor at give oplysninger om ledelsesansvar, selv om der ikke er tale om en revisionspåtegning eller en erklæring om udvidet gennemgang. Et eksempel på dette er visse erklæringer i forbindelse med Covid-19-hjælpepakkerne.

Erklæringsvejledningens eksempler på »regnskaber» og »andre dokumenter», jf. erklæringsbekendtgørelsens § 2:

Regnskaber

- Regnskaber, der aflægges efter årsregnskabsloven
- Regnskaber, der aflægges af finansielle virksomheder efter regler fastsat af Finanstilsynet
- Regnskaber, der aflægges efter de internationale regnskabsstandarder (IFRS Accounting Standards)
- Regnskaber for ikke-erhvervsdrivende fonde
- Regnskaber for friskoler og private grundskoler m.v.
- Regnskaber for frie kostskoler
- Regnskaber for institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Andre dokumenter

- Skatteregnskaber
- Mellembalancer
- Åbningsbalancer
- Likvidationsregnskaber
- Fusionsregnskaber
- Afsluttende boregnskaber ved konkurs

- Statusoversigter som grundlag for akkord
- Projektregnskaber
- Tilskudsregnskaber

For så vidt angår "andre dokumenter", er det uden betydning, hvilken begrebsramme dokumenterne udarbejdes efter. Mellembalancer, åbningsbalancer, likvidationsregnskaber og fusionsregnskaber udarbejdes fx efter årsregnskabsloven eller IFRS Accounting Standards, men betragtes ikke desto mindre som "andre dokumenter".

Tavshedspligt

Hvis revisor giver oplysninger om ledelsesansvar i en anden type erklæring i andre situationer, end hvor det er påkrævet enten i henhold til erklæringsbekendtgørelsen eller særlovgivningen, er det som udgangspunkt i strid med revisors tavshedspligt.

Trin 2. Kan ledelsen ifalde ansvar?

Hvis der er tale om en revisionspåtegning eller en erklæring om udvidet gennemgang på et "regnskab" som defineret i erklæringsbekendtgørelsens § 2, eller særlovgivningen indeholder regler, der pålægger revisor at give oplysninger om ledelsesansvar, skal revisor vurdere, om ledelsen kan ifalde ansvar.

I det følgende omtales:

- Ledelsen
- Forhold skal vedrøre virksomheden
- Når det alene er medarbejdere, der kan ifalde ansvar
- Når det alene er virksomheden, der kan ifalde ansvar
- Erstatnings- eller strafansvar
- Betingelser for erstatningsansvar
- Betingelser for strafansvar
- Nærmere om forsæt og uagtsomhed
- Potentielt ledelsesansvar er tilstrækkeligt
- "Begrundet formodning"

Ledelsen

Ledelsen omfatter både den daglige og den øverste ledelse. Dette vil for fx selskaber omfattet af selskabsloven være direktionen og en eventuel bestyrelse¹. En medarbejder, der har "uofficiel" titel af direktør uden at være registreret som direktør i Erhvervsstyrelsens system, fx en ikke-registreret "økonomidirektør" eller "salgsdirektør", betragtes ikke som ledelsesmedlem i erklæringsbekendtgørelsens forstand.

Det er uden betydning, om det er hele eller dele af ledelsen, der kan ifalde ansvar. Der er i alle tilfælde tale om "ledelsesansvar".

Forhold skal vedrøre virksomheden

Det fremgår af erklæringsbekendtgørelsen, at ledelsesansvaret skal være forårsaget af "handling eller undladelser, der berører virksomheden, tilknyttede virksomheder, virksomhedsdeltagere, kreditorer eller medarbejdere". Ledelsesansvar skal altså relatere sig til virksomheden i bred forstand. Private forhold er derimod ikke omfattet. Et eksempel på dette er overtrædelser af færdselsloven begået af direktøren – også selv om overtrædelserne er begået i arbejdstiden og måske endda i direktørens firmabil.

Når det alene er medarbejderen, der kan ifalde ansvar

I sjældne situationer, hvor alene medarbejdere, men ikke ledelsen, kan ifalde ansvar, skal revisor **ikke** give oplysninger om ledelsesansvar. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at ledelsen har det overordnede ansvar for det, der foregår i virksomheden. I små og til en vis grad også mellemstore virksomheder er der en forventning om, at ledelsen har kendskab til det meste af det, der foregår i virksomheden. Derfor vil der i sådanne virksomheder være en tilbøjelighed til, at ledelsen også kan ifalde ansvar for medarbejderes handlinger eller undladelser, fordi ledelsen ofte er en central del af administrationen.

Når det alene er virksomheden, der kan ifalde ansvar

I sjældne situationer, hvor det alene er virksomheden, men ikke ledelsen, der kan ifalde ansvar, skal revisor **ikke** give oplysninger om ledelsesansvar.

Et eksempel på en situation, hvor udgangspunktet er, at det alene er virksomheden, der kan ifalde ansvar, er overtrædelse af persondataforordningen (GDPR). FSR – danske revisorer har i et notat om "GDPR – revisors pligter: Undersøgelse og rapportering" fra 2018 skrevet følgende herom²:

Straffebestemmelserne i GDPR-reguleringen retter sig både mod fysiske personer og selskaber (juridiske personer). Datatilsynet har dog ... tilkendegivet, at Datatilsynets sanktioner vil blive udstedt til virksomheden – ikke ledelsen. Det lader således til, at ledelsen i praksis ikke vil blive mødt med sanktioner. Politiet og domstolene er ikke bundet af Datatilsynets administrative praksis, men Rigsadvokatens udgangspunkt er ligeledes, at det primært er virksomheden, der vil blive rejst tiltale imod, medmindre ledelsen har handlet groft uagtsomt

Det er derfor FSR – danske revisors opfattelse, at ledelsen kun (i praksis) vil kunne ifalde ansvar, hvis der er tale om, at et ledelsesmedlem har handlet groft uagtsomt eller forsætligt. Det vil sige, at en hændelig fejl på underliggende ledelsesniveau eller medarbejderniveau næppe vil være ansvarspådragende for ledelsen.

¹ Eller et evt. tilsynsråd, hvis selskabet undtagelsesvist har et tilsynsråd.

² Se [GDPR – revisors pligter: Undersøgelse og rapportering](#).

Der kan i øvrigt henvises til Rigsadvokatens meddelelse om strafansvar for juridiske personer³. Af denne meddelelse fremgår bl.a. følgende (REVU's fremhævelser):

Udgangspunktet ved valg af ansvarssubjekt i særlovgivningen er, at tiltalen rejses mod den juridiske person.

...

Har ledelsen af den juridiske person eller en overordnet ansat, herunder direktøren, handlet **forsætligt** eller udvist **grov uagtsomhed**, skal tiltalen foruden imod den juridiske person som udgangspunkt rejses mod den eller de personligt ansvarlige.

Erstatnings- eller strafansvar

Oplysninger om ledelsesansvar omfatter både erstatnings- og strafansvar. I praksis giver revisorer dog meget sjældent oplysninger om erstatningsansvar. Revisorer giver derimod relativt ofte oplysninger om strafansvar. I praksis er fokus derfor ofte på oplysninger om strafansvar. I det følgende omtales både erstatnings- og strafansvar.

Betingelser for erstatningsansvar

Erstatningsansvar kræver, at følgende betingelser er opfyldt:

- Der skal være lidt et økonomisk tab hos skadelidte.
- Skadevolder (i denne sammenhæng medlemmerne af ledelsen) skal have handlet culpøst.
- Der skal være årsagssammenhæng (kausalitet) mellem den culpøse adfærd og tabet.
- Tabet skal være påregneligt (adækvat) i forhold til den culpøse adfærd.

Culpa omtales ofte som "uagtsomhed", men i modsætning til culpa, der er et erstatningsretligt begreb, er uagtsomhed et strafferetligt begreb. I praksis kan det dog være fornuftigt at sidestille culpa med uagtsomhed.

Culpavurderingen er overordnet en vurdering af, hvorvidt skadevolder har handlet anderledes end en "bonus pater familias". En "bonus pater familias" kan i denne sammenhæng sammenlignes med et ledelsesmedlem, der i sin adfærd handler ansvarligt og fornuftigt.

Betingelser for strafansvar

Strafansvar kræver som udgangspunkt, at følgende betingelser er opfyldt:

- Ansvarssubjektet, hvilket i denne sammenhæng vil sige medlemmerne af ledelsen, skal objektivt have realiseret et strafbart gerningsindhold. Dvs., at en eller flere straffebestemmelser⁴ (i eller uden for straffeloven, dvs. i særlovgivningen) eller en eller flere strafbelagte bestemmelser (uden for straffeloven, dvs. i særlovgivningen) skal være overtrådt. For så vidt angår straffeloven, kan det fx være straffebestemmelserne om formueforbrydelser i straffelovens kapitel 28. For så vidt angår særlovgivningen, kan det for selskaber omfattet af selskabsloven fx være straffebestemmelserne i § 367, hvor det fremgår, at hovedparten af selskabslovens bestemmelser er strafbelagte.

³ RM 5/1999 – senest revideret 17. april 2015. Se: [Anklagemyndighedens Vidensbase](#).

⁴ Bliver revisor opmærksom på et tidligere strafbart forhold (dvs. forholdet er bragt til ophør), skal revisor ikke give oplysning om ledelsesansvar, hvis forældelsesfristen er indtrådt i henhold til konkret lovgivning,

- Gerningsindholdet skal være realiseret med den fornødne subjektive tilregnelse (strafferetligt også kaldet "skyld").
- Der må ikke foreligge en straffrihedsgrund.⁵

Grader af tilregnelse:⁶

- Forsæt, herunder:
 - Direkte forsæt
 - Sandsynlighedsforsæt
 - Eventualitetsforsæt (også kaldet acceptforsæt eller "dolus eventualis")
- Uagtsomhed, herunder:
 - Grov uagtsomhed
 - Simple uagtsomhed.

Det følger af straffeloven og særlovgivningen, om ledelsesansvaret hviler på forsæt, grov uagtsomhed eller simpel uagtsomhed.

Af straffelovens § 19 fremgår således følgende:

Uagtsomhed straffes ved de i denne lov omhandlede lovovertrædelser kun, når det er særligt hjemlet. På andre lovovertrædelser er de pågældende straffebud anvendelige, også når lovovertrædelserne er begået af uagtsomhed, medmindre det modsatte har særlig hjemmel.

Dvs., at straffebestemmelser i straffeloven som hovedregel, dvs. medmindre andet fremgår af den pågældende bestemmelse, kun omfatter forsætlige forhold. Straffe- og strafbelagte bestemmelser uden for straffeloven, dvs. i særlovgivningen, omfatter derimod som hovedregel, medmindre andet fremgår af den pågældende bestemmelse, både forsætlige og uagtsomme forhold. Uagtsomme forhold omfatter i den forbindelse som hovedregel, medmindre andet fremgår af den pågældende bestemmelse, både groft og simpelt uagtsomme forhold. I praksis omfatter mange straffe- og strafbelagte bestemmelser i særlovgivningen dog alene forsætlige og groft uagtsomme forhold, men ikke simpelt uagtsomme forhold.

Nærmere om forsæt og uagtsomhed

Der findes ikke "officielle" definitioner af "forsæt", "grov uagtsomhed" og "simpel uagtsomhed". Det nærmeste, man kommer, er formentlig »Den juridiske vejledning⁷«, der indeholder et afsnit om tilregnelse.⁸

⁵ Straffrihedsgrunde omfatter fx nødværge, nødret og utilregnelighed på grund af sindssygdom eller mental retardering. Straffrihedsgrunde er meget sjældent relevante i relation til ledelsesansvar.

⁶ Ud over forsæt og uagtsomhed eksisterer også hændelighed som en tredje grad af tilregnelse. Hændelige forhold straffes kun ved såkaldt objektivi strafansvar (også kaldet strafansvar uden tilregnelse). Objektivi ansvar er meget sjældent relevant i relation til ledelsesansvar og omtales derfor ikke nærmere.

⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=124>

I »Den juridiske vejledning⁸« gives der følgende eksempel på en forsætlig overtrædelse af momslovgivningen:

Hvis en revisor flere gange har gjort ejeren af en virksomhed opmærksom på, at ejeren gentagne gange ikke har angivet momstilsvær, er der stor sandsynlighed for, at ejeren har haft forsæt til unddragelse, hvis efterangivelse af momsen trods revisorens opfordringer ikke sker.

Selv hvis den pågældende revisor i engangstilfælde tydeligt har gjort ejeren af virksomheden opmærksom på, at ejeren ikke har angivet momstilsvær, må det antages, at konsekvensen som udgangspunkt er, at ejeren har haft forsæt til unddragelse, hvis efterangivelse af momsen trods revisors opfordring ikke sker.

Afsnittet indeholder desuden følgende beskrivelser af de tre former for forsæt:

Direkte forsæt foreligger, når gerningspersonen vil begå den strafbelagte handling, eller når vedkommende har en sikker viden om, at handlingen får et strafbart resultat.

Sandsynlighedsforsæt foreligger, når det ikke kan påvises, at gerningspersonen fx vil snyde i skat, men hvor vedkommende anser det for overvejende sandsynligt, at adfærden resulterer i en unddragelse.

Eventualitetsforsæt (acceptforsæt) foreligger, når det ikke kan påvises, at gerningspersonen fx vil snyde i skat, men hvor vedkommende anser det for muligt, at adfærden resulterer i en unddragelse, og hvor vedkommende har accepteret denne mulighed.

Da både eksemplet på en forsætlig overtrædelse af momslovgivningen og beskrivelsen af de tre former for forsæt stammer fra »Den juridiske vejledning«, relaterer eksemplet og beskrivelsen sig i sagens natur til skatte- og momsområdet. Tilsvarende overvejelser vedrørende forsæt er imidlertid også relevante inden for andre områder.

Afsnittet indeholder endvidere følgende beskrivelse af uagtsomhed, herunder grov uagtsomhed:

Uagtsomhed er som udgangspunkt en bebrejdellesværdig adfærd. Der foreligger uagtsomhed, når en person ikke har udvist den agtpågivenhed, som vedkommende har pligt til at udvise over for andres rettigheder.

...

Uagtsomheden kan både være bevidst og ubevidst. Den ubevidste uagtsomhed er karakteriseret ved manglende omtanke eller ren tankeløshed, mens den bevidste uagtsomhed omfatter gerningsmandens forståelse af risikoen for, at hans handling er strafbar, men uden at han har accepteret risikoen som en konkret mulighed.

Den bevidste uagtsomhed adskiller sig kun fra eventualitetsforsættet ved, at der ikke foreligger en accept af det negative resultat.

Den grove uagtsomhed er en særlig bebrejdellesværdig afvigelse fra normal handlemåde. Det kan i bestemte sammenhænge være mere bebrejdellesværdigt, at gerningsmanden slet ikke ulejliger sig med at tænke over risikoen ved sin handling, end at gerningsmanden når frem til en fejlslutning.

⁸ [A.C.3.2.4 Tilregnelser: forsæt eller grov uagtsomhed - info.skat.dk](#)

Potentielt ledelsesansvar er tilstrækkeligt

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det som udgangspunkt er tilstrækkeligt, at der foreligger et potentielt ledelsesansvar. Det er således som udgangspunkt uden betydning, hvor sandsynligt eller usandsynligt et faktisk ledelsesansvar er, ligesom det – for så vidt angår strafansvar – som udgangspunkt er uden betydning, i hvilket omfang der på det pågældende område faktisk rejses straffesager.

"Begrundet formodning"

Erklæringsbekendtgørelsen kræver, at revisor skal have en "begrundet formodning" om, at ledelsen kan ifalde ansvar. I den forbindelse fremgår følgende af bemærkningerne til en lovændring i 2003:⁹

En begrundet formodning foreligger ikke ved mistanke baseret på fornemmelser, men må kræve en mistanke, der dels hviler på dokumenterbart materiale og faktisk viden om forhold, der underbygger denne mistanke, dels må mistanken have en sådan styrke, at det alt i alt forekommer revisor mest sandsynligt, at der foreligger kriminel adfærd.

Den centrale formulering er her "mest sandsynligt", hvilket må skulle forstås som "mere sandsynligt end usandsynligt". Populært sagt skal revisor altså være "mere end 50 %" sikker på, at ledelsen kan ifalde ansvar.

I lovbemærkningerne citeret ovenfor tales der om "kriminel adfærd". Dette peger umiddelbart i retning af strafansvar i modsætning til erstatningsansvar og – for så vidt angår strafansvar – muligvis også i retning af straffeloven i modsætning til særlovgivningen. Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at "begrundet formodning" og "mest sandsynligt" er relevante begreber både i relation til strafansvar og erstatningsansvar og – for så vidt angår strafansvar – både i relation til straffeloven og særlovgivningen.

⁹ Lovbemærkningerne i forbindelse med indførelsen af bestemmelsen, der nu findes i revisorlovens § 22, om underretning til SØIK (nu NSK) vedrørende grov økonomisk ledelseskriminalitet. Det citerede relaterer sig til bestemmelsen, der nu findes i erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og ikke til bestemmelsen, der nu findes i revisorlovens § 22.

Trin 3. Er der tale om et "ikke-uvæsentligt forhold"?

Hvis det er vurderet, at ledelsen kan ifalde ansvar, skal revisor vurdere, om der er tale om "ikke-uvæsentlige forhold".

Erhvervsstyrelsen har opdateret erklæringsvejledningen juni 2022 og fortolker væsentlighed som følgende:

Væsentlighed skal i denne forbindelse ikke forstås som væsentlighed i forhold til det retvisende billede, ligesom det ikke kan tolkes ud fra det væsentlighedsniveau, der er fastsat ved revisionen. Vurderingen må i stedet foretages med inddragelse af både kvalitative og kvantitative forhold.

Der foreligger ikke afgørelser fra Revisornævnet, der bidrager til fortolkningen af, hvad der skal forstås ved "ikke-uvæsentlige forhold" i denne sammenhæng.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at kriteriet for, hvornår revisor kan undlade at give oplysninger om ledelsesansvar, selv om ledelsen kan ifalde ansvar, er det samme, uanset hvilket forhold der kan medføre ledelsesansvar. Kriteriet er i alle tilfælde "ikke-uvæsentlige forhold".

Af erklæringsvejledningen fremgår følgende om "ikke-uvæsentlige overtrædelser" i relation til oplysninger om overtrædelse af bogføringslovgivningen:

At den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig betyder, at der ikke skal oplyses om forhold, som er uvæsentlige for modtagerens opfattelse af virksomhedens bogførings- og datadisciplin.

Om en overtrædelse er væsentlig, vil altid bero på en konkret vurdering, herunder om overtrædelserne er af betydning for modtageren.

Ved denne vurdering kan revisor eksempelvis lægge vægt på følgende forhold:

- Er overtrædelserne bragt til ophør?
- Ligger overtrædelserne flere år tilbage?
- Er der tale om gentagne overtrædelser?
- Omfanget af overtrædelserne?

Det fremgår yderligere af erklæringsvejledningen, at revisor kan gøre brug af de samme overvejelser som ovenfor ved vurdering af væsentligheden ved ledelsesansvar.

Når revisor frem til den konklusion, at et forhold er vurderet som et uvæsentligt forhold, og revisor dermed ikke oplyser om forholdet i revisionspåtegningen eller erklæringen om udvidet gennemgang, skal revisor fortsat vurdere, om forholdet er omfattet af hvidvaskloven, og der skal ske underretning til Hvidvasksekretariatet. Hvidvaskloven har ikke en grænse for uvæsentlige beløb.

Trin 4. Har revisor tidligere givet oplysninger om ledelsesansvar som følge af samme forhold?

Hvis revisor tidligere har givet oplysninger om ledelsesansvar som følge af samme forhold, skal revisor som hovedregel **ikke** give sådanne oplysninger igen.

Hvis revisor ikke tidligere har givet oplysninger om ledelsesansvar som følge af samme forhold, skal revisor derimod **give** sådanne oplysninger – forudsat naturligvis, at de øvrige betingelser (trin 1-3) er opfyldt.

Når revisor som hovedregel ikke skal give oplysninger om ledelsesansvar, hvis revisor tidligere har givet sådanne oplysninger som følge af samme forhold, skyldes det, at revisor som hovedregel kun skal give oplysninger om ledelsesansvar som følge af samme forhold én gang.

Revisor for et selskab omfattet af selskabsloven skal fx kun give oplysninger om ledelsesansvar som følge af overtrædelse af kapitaltabsreglerne, jf. selskabslovens § 119, én gang, selv om selskabet befinder sig i en kapitaltabssituation flere år i træk, medmindre selskabskapitalen har været reetableret i den mellemliggende periode, hvorved der ikke længere er tale om samme kapitaltabssituation.

Selskabslovens § 119 pålægger ledelsen at sikre, at der afholdes en generalforsamling – ordinær eller ekstraordinær – senest 6 måneder efter, at det konstateres, at egenkapitalen udgør mindre end halvdelen af selskabskapitalen. På generalforsamlingen skal ledelsen redegøre for selskabets økonomiske stilling og om fornødent stille forslag om foranstaltninger, der bør træffes, herunder om selskabets opløsning. Denne bestemmelse overtrædes ikke, blot fordi egenkapitalen udgør mindre end halvdelen af selskabskapitalen, men alene hvis ledelsen ikke reagerer som påkrævet i bestemmelsen.

Der gælder en undtagelse til hovedreglen om, at revisor kun skal give oplysninger om ledelsesansvar som følge af samme forhold én gang. Denne undtagelse indebærer, at revisor skal give oplysninger om ledelsesansvar som følge af samme forhold mere end én gang, hvis der er tale om en straffebelagt opretholdelse af et ulovligt forhold. For så vidt angår ulovlig selvfinansiering, skal revisor fx give oplysning om ledelsesansvar, så længe selvfinansieringen består, da det ikke alene er etablering, men også opretholdelse, af ulovlig selvfinansiering, der er strafbart, jf. selskabslovens § 367, stk. 1, 2. pkt.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at "samme forhold" er noget andet end "forhold af samme karakter". Hvis revisor fx konstaterer, at der for en virksomhed er indberettet moms for sent og måske også forkert, skal revisor give oplysninger om ledelsesansvar, forudsat at de øvrige betingelser (trin 1-3) er opfyldt. Hvis revisor året efter konstaterer, at der for samme virksomhed igen er indberettet moms for sent og måske også forkert, skal revisor igen give oplysninger om ledelsesansvar. Dette skyldes, at der i "år 2" ikke er tale om "samme forhold", men blot "forhold af samme karakter".

Hvis en lovovertrædelse er "bragt til ende" på påtegning- eller erklæringstidspunktet, er der ikke noget til hinder for, at dette fremgår af oplysningerne om ledelsesansvar, men der er ikke krav herom. En oplysning om, at en lovovertrædelse er "bragt til ende", kan være væsentlig for regnskabsbrugere, herunder Erhvervsstyrelsen.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det forhold, at en lovovertrædelse er "bragt til ende", ikke i sig selv kan føre til, at der ikke gives oplysninger om ledelsesansvar, hvis betingelserne (trin 1-4) er opfyldt. Som tidligere nævnt må det dog antages, at revisor i et vist omfang – når revisor skal vurdere, hvorvidt der er tale om et "ikke-uvæsentligt forhold", og med inspiration fra erklæringsvejledningens omtale af oplysninger om overtrædelse af bogføringslovgivningen – kan lægge vægt på, om de overtrædelser, der er årsag til, at ledelsen kan ifalde ansvar, er bragt til ophør.

Bilag

Vurdering af væsentlighed

På næste side er illustreret processen for revisors vurdering af overtrædelsens væsentlighed. Den illustrative proces beskriver forskellige faktorer og deres sammenhæng, således at revisor kan foretage en samlet vurdering af væsentligheden af en overtrædelse.

Om en overtrædelse er væsentlig, vil altid bero på en konkret vurdering, herunder om overtrædelsen er af betydning for modtageren. Denne vurdering vil være en helhedsbetragtning af flere forhold og kræver udøvelse af professionel dømmekraft.

I sin vurdering vil revisor typisk forholde sig til:

- Overtrædelsens ophør
- Om overtrædelsen ligger flere år tilbage i tiden
- Gentagende overtrædelser
- Omfanget af overtrædelsen

Er der tale om, at virksomheden overtræder flere bestemmelser, skal hver overtrædelse vurderes både enkeltvis og samlet, da flere uvæsentlige overtrædelser samlet set kan være væsentlige for modtageren.

